

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 4
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selem-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392.
Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

JUTRO

Izbaje vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din
za tuzemstvo 50 din

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisni se ne vračajo

Samozavest in zaupanje

Na tem mestu smo že ponovno opozorili na največjo sodobno nevarnost vseh narodov, naj bodo v vojni ali izven nje: nevarnost notranjega izpodkopavanja narodne samozavesti in zaupanja vase. Čim večje so nevarnosti, ki narodom prete, odkar divja v Evropi nova vojna tem bolj morajo priti do izraza najvišje narodne vrline, med njimi zlasti mirnost, hladnokrvnost, razsodnost, preudarnost, treznost ter globoka vera v narodne ideale, do katerih imamo Jugoslovani enako pravico kakor vsak drug narod na svetu. Naši ideali niso drugače kakor ideali vsakega svobodnega naroda in bi si jih zato narod, ki bi jih nam odrekal, odrekal predvsem sebi. To so večni ideali pravice in svobode, na katerih spoštovanju temelji vsaka zdrava zamisel mednarodne ureditve. Kakor veliki, so tudi nešteti mali narodi s svojimi žrtvami dokazali, da imajo pravico do samostojnega življenja. Tudi naš narod se lahko upravičeno sklicuje na žrtve, ki jih je bil v preteklosti doprinesel za svojo svobodo in neodvisnost, kakor je to prvega decembra lanskega leta tako lepo povedal naš knez namestnik Pavle, v čigar zanesljivih rokah je vrhovno vodstvo naše zunanje politike.

V tej samozavesti in globoki veri v svojo pravico smo dovolj močni, da lahko odvrnemo od sebe vse, kar bi nam moglo v teh dneh kakorkoli škoditi. Predvsem pa moramo biti dovolj močni, da odvrnemo od sebe vse poskuse notranjega razkrajanja po kakršnikoli zunanji ali notranji propagandi. Pomnimo, da je v nasprotju z našimi resničnimi interesi vse, kar jemlje našemu narodu njegovo naravno odprmost, mrtviči njegovo nagnosno čuječnost in slabi našega narodnega duha. Vsem takšnim govoricam moramo napovedati oster boj in neusmiljeno zasledovati vse njihove razširjevalce. Prva dolžnost vsakega zavednega državljanja je, da najprej sam poskrbi, da ne prenaša naprej, kar se mu zdi škodljivo za naše interese, druga pa, da onemogoči razširjanje zlobnih govoric na naš račun po drugih ljudeh. To so danes svete zapovedi vsakega poštenega domoljuba v vseh državah sveta. Ako bi bili samo mi izjema v tem pogledu, bi si izkazovali s tem kaj slabo spričevalo svoje narodne samozavesti in značajnosti.

Ena izmed značilnosti te vojne je tako zvana duhovna ali živčna vojna. Nje namen je, da v naprej omrtniči morebitnega nasprotnika z duhovnim razkrojem, ki se kaže predvsem v razcepjenosti duhov glede vseh življenjsko važnih narodnih vprašanj. S takšnim notranjim razkrojem si gotovo noben narod ne more okrepiti svoje odprnosti za primer najhujših preizkušenj. Teh pa sredi vojne vihre, ki se vedno bolj razširja, ne more izključiti nihče, najsi je po svoji splošni politiki še tako miroljubno razpoloženo. Upanje v najboljšem je samo po sebi zdravo, vendar pa samo za onega, ki je na vse, tudi na najhujše, stalno pripravljen. Zato so mnoge države izven vojne, kakor na primer Švica, ukrenile že od vsega začetka vse, da bi jih razvoj dogodkov ne presenetil, čeprav so trdno upale, da se najhujše vendarle ne bo zgodilo. Toda v uri splošne nevarnosti je prav, ako se vsak narod, naj bo v vojni ali izven nje, navadi »nevarno živeti«, kakor je to misel tolikokrat poudaril za italijanski narod Mussolini že v dobi, ko Italija še ni bila v vojni. Splošna čuječnost in pripravljenost, zlasti pa pobiranje vseh škodljivih govoric in vplivov zunanjih propagand so bili za mnoge države tehnični razlogi za splošno mobilizacijo. Ta ukrep, ki se zani država navadno odloči le v zadnji skrajnosti, so mnoge države izven vojne izdale samo zato, da odtegnjo večino svojih državljanov — in to prav onih, ki naj bi jutri oblekli vojaško suknjo — slabim vplivom kvarnih propagand in demoralizirajočega razširjanja raznih »zanesljivih vestí« in govoric, katerih edini — hoteni ali nehoteni — cilj je, oslabiti splošno odprmost naroda.

Narod, ki je vreden svojega imena, ne bo v uri preizkušeni niti za hip pozabil na svoje življenjske interese. Prvi med njimi pa je interes po samoohranitvi, interes svobodnega in neodvisnega življenja, za katerega ohranjanje ni nobena cena previsoka. To je dolžan upoštevati vsak posameznik, naj bo na odgovornem ali neodgovornem mestu. V tem je najbolj naravni temelj narodne samozavesti, zaupanja in globoke vere vase. Zato smo prepričani, da je te dni sleherni Jugoslovani z zadovoljstvom prisluhnil besedam naših pristojnih činiteljev, ko so izjavili, da »budno spremljajo in pravilno ocenjujejo vse dogodke«, zlasti pa, da pri odločanju o teh dogodkih »stalno upoštevajo najvišje interese države in naroda: neodvisnost in državno celoto«. To sta predvčerajšnjim povedala novinarjem predsednik in podpredsednik naše vlade Dragiša Cvetković in dr. Maček. Glede na razne alarmantne vesti, ki so zlonamerno razširjale zadnje dni v zvezi z

Pomembni dogodki na obzorju

Veliki politični in vojaški razvoj na gotovih evropskih področjih se bliža usodni točki Vkorakanje nemških čet v Bolgarijo je v tesni zvezi z akcijami ki se pripravljajo

Stockholm, 7. marca. j. (TOP) Po soglasni sodbi berlinskih dopisnikov velikih stockholmskih listov je treba že v naslednjih dneh pričakovati dalekosežnih odločitev tako na Balkanu, kakor tudi v zapadni Evropi na področju zasedenega in nezasedenega dela Francije. Berlinski dopisnik lista »Svenska Dagbladet« naglašuje, da se v merodajnih berlinskih krogih odevajo v globok molk glede dogodkov, ki jih je treba pričakovati v zvezi z delavnostjo nemške diplomacije, da pa vendar v teh krogih indirektno dajejo razumeti, da se veliki politični in vojaški razvoj na gotovih evropskih področjih bliža svoji usodni točki. Vkorakanje nemških čet v Bolgarijo nikakor ne predstavlja neke osamljene akcije, marveč dejstvo, ki je tesno povezano z ostalimi akcijami, ki so v teku ali pripravljene.

Berlinski dopisnik »Stockholms Tidning« piše, da v nemških krogih pričakujejo zelo naglega razvoja na Balkanu, pri čemer v Berlinu zlasti podčrtavajo stajane odnošaje med Nemčijo in Jugoslavijo. »Stockholms Tidning« poroča nadalje, da so v Berlinu že izgubili sleherno nado na ureditev odnošajev z Vichyjem po dosedanjih poti in da je zaradi tega treba tudi v zapadni Evropi pričakovati odločilnih ukrepov.

New York, 7. marca. s. (Columbia B. S.) O položaju na Balkanu prihajajo danes

najrazličnejše govorce. Ena izmed njih pravi, da bo nemška vojska že jutri vkorakala v Grčijo. Čeprav je to seveda samo domneva, poudarjajo mednarodni opazovalci v Bolgariji, da so nemške vojske pripravile v Bolgariji res že tako daleč napredovale, da se lahko nemška vojska akcija proti Grčiji prične vsak trenutek.

Associated Press opozarja v poročilu iz Sofije na dejstvo, da je prišlo v bolgarsko prestolnico izredno veliko število nemških oficirjev. Opaženo je bilo tudi, da so spisili tja že uniformirani vojni poročevalci nemških listov, kar smatrajo kot znak, da je kmalu pričakovati vojaških operacij.

Iz Carigrada poročajo, da je bilo v neposredni bližini turške meje na bolgarskih tleh opaženih 50 nemških tankov. Tanke je bilo mogoče videti s prostim očesom.

London, 7. marca. s. (United Press.) Po informacijah tukajšnjih nevtralnih diplomatskih in vojaških krogov Grki v primeru nemškega napada iz Bolgarije ne bodo poskusili braniti vzhodne Macedonije in tudi ne Soluna, temveč se bodo umaknili na obrambno črto, ki bi tekla od južnozpadne obale Solunskega zaliva skozi zapadno Macedonijo proti jugoslovanski meji. S tem bi bila fronta za Grke znatno skrajšana ter bi imeli po mnenju vojaških strokovnjakov Grki izglede, da jo držijo.

valstvu se bodo vršili le v primeru neodložljive potrebe plačati pa se mcrjajo take dobave ob izročitvi blaga v bolgarski valuti. Nemške vojske oblasti so tudi zabraile nemškim vojakom nakupovanje bolgarskega blaga in pošiljanje paketov v Nemčijo. Za nastanitev nemških čet morajo skrbeti županji najemnina odnosno oškodnina pa se mora določiti v sporazumu z nemškimi vojaškimi oblastmi.

Popov poroča na seji vladne večine

Sofija, 7. marca. AA. Danes se je sestala sejo poslanski klub vladne večine sobranja. Zunanji minister Popov je obvestil poslance o mednarodnem položaju. Ker se sedanje zasedanje, ki bi normalno trajalo do 28. marca, podaljša, so sklenili, da po dne sobranje na 10 dnevne počitnice, ki bodo trajale do 17. t. m. Seje so se udeležili skoraj vsi poslanci vladne večine in vsi ministri s predsednikom vlade dr. Filovom na čelu.

Listi prinašajo uradno poročilo o včerajšnjih obiskih maršala Lista pri predsedniku vlade Filovu in zunanjem ministru Popovu ter o njegovi avdienci pri kralju Borisu. Maršala Lista je kralju Borisu predstavil nemški sofijski poslanik baron Richtofen. Maršal List je obiskal včeraj tudi bivšega vrhovnega poveljnika bolgarske vojske generala Nikolaja Žekova.

Militarizacija železničarjev v Bolgariji

Sofija, 7. marca. AA. Listi objavljajo sklep vlade z dne 5. t. m. o militarizaciji vseh uslužbencev bolgarskih državnih železnic. Mobilizirani uslužbenci železnic in ladij dobe ustrezajoči vojaški čin po določilih vojaškega zakona.

Antonescov povratek v Bukarešto

Bukarešta, 7. marca. n. (Stefani). General Antonescu se je sredi vrniti iz Dunaja v Bukarešto. Takoj po njegovem prihodu je bila seja vlade, na kateri so razpravljali o njegovih razgovorih z Göringom. Danes je Antonescu na ustanovitveni

skupščini nove zveze tujih novinarjev izjavil, da bo Rumunija izpolnila vse svoje obveznosti do osi in sodelovala tudi ideološko z njo. Göring in general Antonescu sta na Dunaju razpravljala o gospodarskem sodelovanju Nemčije in Rumunije. To sodelovanje je bilo postavljeno na podlago trdnih in pravičnih gospodarskih načel.

Vprašanje napadov na petrolejske vrelce

Bern, 7. marca. AA. (Stefani). Angleški tisk sedaj piše, da bodo po prihodu nemških čet v Bolgarijo angleška letala sedaj lahko bombardirala petrolejske vrelce v Rumuniji, ker poprej niso smela leteti nad nevtralnimi ozemljem. Trditve angleškega tiska so v Švici povzročile veliko začudenje, ker tam jasno vedo, da so angleška letala tedne in tedne letala nad nevtralnimi švicarskim ozemljem, da bi bombardirala severno Italijo in so pri tem pogosto bombardirala tudi švicarske vasi in mesta kjer je bilo tudi precej škoda in več človeških žrtve. Angleška vlada je na proteste švicarske vlade odovarjala tako, da so angleški letalci zamenjali Zenevo s Turinom in curiško jezero s comiskim jezerom. Vse, kar je švicarska vlada zaradi teh kršitev švicarske nevtralnosti lahko dosegla pri angleški vladi, je bilo to, da so ji objubil, da se bo povečala zemljepisno in topografsko znanje angleški pilotov, da bi se v bodoče takšne zmotne več ne ponavljale.

Nemški list o Edenovem neuspehu

München, 7. marca. j. (Stefani). »Münchener Neueste Nachrichten« ugotavljajo, da je doživela misija angleškega zunanjega ministra Edena na Balkanu in v Ankari popoln neuspeh. Na splošno so v Londonu pričakovali iz Ankere in Aten mnogo bolj odločnih izjav, kakor na so jih vsebovali objavljeni komunikacije, ki niso mogli razpršiti bojzani, ki vlada v Londnu glede možnosti nadaljnjega razvoja položaja v Turčiji in Grčiji. Beograjski dopisnik istega lista poroča, da so v Ankari razumeli, da navzvenost nemških čet v Bolgariji še zdakale ne ogroža miru na Balkanu, marveč da nasprotno predstavlja element ustajenja tamkajšnjih prilik.

Borba za Turčijo

V ponedeljek sestanek turškega parlamenta — Nova ugibanja o Hitlerjevi poslanici prezidentu Turčije

Ankara, 7. marca. j. (Ass. Press) Turški parlament se sestane k novemu zasedanju prihodnji ponedeljek. V tukajšnjih političnih krogih računajo, da bo imel v sredo predsednik vlade Saidam pred parlamentom govor, v katerem bo podal splošen političen pregled posebno z ozirom na najnovejši razvoj položaja na Balkanu.

Pred sestankom parlamenta bo v ponedeljek na tajni seji poslancev turške narodne stranke podal poročilo o zunanje-političnem položaju zunanji minister Saradzoglu. Napovedujejo, da bo ministrski predsednik Saidam v svojem govoru prečital besedilo poslanice kancelarja Hitlerja prezidentu Turčije Ineniyu, obenem pa bo sporočil tudi odgovor turške vlade na poslanico.

Berlin, 7. marca. o. V tukajšnjih političnih krogih ne verujejo v ohranitev turške nevtralnosti. Mobilizacijski ukrepi v Turčiji se nadaljujejo in kakor se je izvedelo, je Turčija odgodila svojo odločitev samo zato, da bi pridobila na času. V Berlinu poudarjajo, da računajo v Nemčiji z vsemi možnostmi. Kolikor je znano, bo turška odločitev padla prihodnji teden, razvoj nadaljnjih dogodkov pa bo odvisen od te odločitve.

Budimpešta, 7. marca. p. »Uj Nemzedek« poroča na podlagi informacij iz ankerskih diplomatskih krogov, da se nanaša poslanica kancelarja Hitlerja predsedniku turške republike na štiri glavna poglobila:

1. Nemčija želi čim tesnejše diplomatsko sodelovanje s Turčijo. V ta namen je pripravljena poslati v svrhu dogovora v Ankaru visoko nemško osebnost, odnosno sprejeti v Berlinu pooblaščenega odposlanca turške vlade.
2. Poslanica demantira vesti, da bi imela Nemčija namen ograziti Dardanele.
3. Nemška vlada naglašuje, da nima nikakih napadalnih namenov proti Turčiji.
4. Poslanica podrobno analizira zgodovinski razvoj od versajske pogodbe dalje in zlasti podčrtava, da je Anglija vedno zlorabljala male narode, med njimi tudi Turčijo v svoje sebične namene.

Odgovor turške vlade do tega trenutka še ni bil objavljen. V splošnem prevladuje v Ankari mnenje, da bodo v prihodnjih osmih dneh storjeni zelo odločilni in usodni koraki.

Strateški položaj po turški sodbi

Ankara, 7. marca. s. (Reuter). Turški radio je danes podal pregled strateškega položaja po nemški zasedbi Bolgarije.

našim zunanje-političnim položajem z namenom, da bi se izpodkopala odprmost našega naroda, so bile te besede več ko potrebne. Kratka izjava predsednika in podpredsednika naše vlade je vtila narodu še večje zaupanje vase in v njegove odgovorne činitelje. Kakšen je naš dejanski mednarodni položaj, je pred dnevi povedal naš zunanji minister dr. Cincar-Marković, ki je dal dopisniku švicarskega lista »Journal de Genève« jasno in odločno izjavo. Politična deviza naše države je: razumevanje in sodelovanje. Naša država se trudi, da bi zavarovala evropski jugovzhod pred novim razširjenjem vojne, ker jo vodi pri tem želja po ustvaritvi boljše organizacije miru na balkansko-podunavskem prostoru. Toda mir ni odvisen samo od nas, zato želimo zavarovati našo državno celoto in narodno neodvisnost proti vsakemu nasprotnemu poskusu, kajti — kakor je to

Pravi, da bi nastala za Anglijo in njene zaveznike strateška nevarnost, če bi nemška vojska akcija v Bolgariji uspeła. Nemške čete v Bolgariji pa doslej še niso dovolj močne za večjo akcijo. Zato bi lahko Anglija pravočasno izvedla primerne protiukrepe, ki bi zagotovile njen položaj. Obenem je zasedba Bolgarije po nemški vojski Angležem lahko celo v prednost. Predvsem je s tem izgubila ovira za angleška letala, ki preko nevtralnega ozemlja niso hotela napasti rumunskih petrolejskih vrelcev. Poleg tega so nemška letališča v Bolgariji pomaknjena bližje angleškim letališčem, tako da jih angleška letala lahko lažje napadejo. Če hočejo Nemci take angleške letalske napade preprečiti, morajo poslati v Bolgarijo velike množice lovskih letal, ta pa bi zopet potrebovala obsežna nova letališča, ki jih Bolgarija za enkrat še nima.

Nemška vojska v Bolgariji

Carigrad, 7. marca. j. (Un. Press). V svojem opračilu o razvoju položaja v Bolgariji poroča danes ankerski radio, da je prehod nemških čet preko bolgarskega ozemlja zdaj že zavzel obseg m ož stvenega pokreta nemške vojske sile v smeri proti grško-bolgarski meji in da so vsa transportna sredstva, kakor železnice, tovorni avtomobili, avtobusi in vsa druga vozila v popolni meri okupirana s prevažja njem nemških čet.

Sofija, 7. marca. p. Bolgarski notranji minister general Gabrovski je izdal okrožnico na vse sreske načelnike in župane, v kateri jim daje navodila, kako naj postopajo pri obveščanju z nemškimi vojaškimi oblastmi. O okrožnici navaja, da so bile odločitve vlade v širokih narodnih množicah v glavnem ugodno sprejete, da pa so na delu agitatorji, ki skušajo hujskati narod proti vladi in njeni politiki. Minister naroča sreskim načelnikom in županom, naj v neprestanem stiku z narodom ob vsaki priliki tolmajajo ljudstvu politiko vlade v smislu sprejetih navodil in prepričajo, da bi nastalo v širokih slojih vladni politiki škodljivo razpoloženje. Glede na bojzani da bi moglo prebivalstvo stradati, sporoča notranji minister, da se bo nemška vojska v Bolgariji oskrbovala preko bolgarske glavne intendature v obsegu onih količin, ki so bile ob sklenitvi trgovinske pogodbe določene za prodajo in izvoz Nemčiji. Preskrba bolgarskega prebivalstva s tem ne bo ogrožena. Direktni napaki nemške vojske pri bolgarskem prebi-

zunanji minister izrecno poudaril — »naša skrb, da očuvamo mir v varnosti, ne izvira morda iz bojzljivosti, temveč je plod globokega prepričanja, da se mora naša država tako v svojem imenu kakor v imenu Evrope boriti do kraja za odstranitev vseh vzrokov nesoglasij v balkansko-podunavskem delu, da tu povečamo izglede za mir.«

Naša miroljubnost je torej v službi višjih interesov boljše mednarodne organizacije v tem delu Evrope, toda ona ni in ne more biti sama sebi namen in zato tudi ne miroljubnost za vsako ceno. Mi hočemo »mir v varnosti«, kakor je rekel naš zunanji minister, kajti neodvisnost, svoboda in državna nedotakljivost so tudi nam — kakor vsakemu drugemu narodu — dražje od mira. V tem je naša samozavest, v tem naše zaupanje v voditelje naše zunanje politike, v tem predvsem naša globoka vera v bodočnost Jugoslavije.

Preusmeritev Moskve?

Po mnenju poučenih angleških in turških krogov je opaziti v Sovjetski Rusiji znatno preusmerjenje javnega mnenja

London, 7. marca. j. (Ass. Press) Po mnenju poučenih angleških krogov se v Moskvi zadnji čas opazja znatno preusmerjenje javnega mnenja, ki je očitno dirgiran z merodajne strani. To preusmeritev v Londonu z zadovoljstvom ugotavljajo ne samo politični in diplomatski krogi, ampak jo beleži tudi angleški tisk. Tako poroča posebni dopisnik »News Chronicle« iz Carigrada, da tudi v turških krogih ugotavljajo, da se je v Moskvi atmosfera izprergla znatno v prid Veliki Britaniji. Kot poseben dokaz navajajo izredno uslužnost, ki so jo sovjetski uradni krogi izkazali angleškemu poslaniku v Moskvi siru Staffordu Crippsu, ko se je bil ta odločil za neodno potovanje v Ankaru na razgovor z zunanjim ministrom Edenom. Sovjetska vlada je namreč takoj dala Crippsu na razpolago posebno vojaško letalo za pot v Ankaru, kar dokazuje, da se je tudi Moskva strinjala z važnostjo tega potovanja.

V Londonu smatrajo na podlagi informacij, ki prihajajo iz Moskve, da se sovjetska vlada v polni meri zaveda resnosti položaja, ki je nastal na Balkanu nedvomno tudi zaradi pogrešk, ki jih je na tem prostoru zakrivila sovjetska diplomacija. V Londonu sodijo, da bo Rusija storila potrebne ukrepe, da bi položaj, v katerega so zašle nekatere balkanske države, čim bolj popravila.

Ankara, 7. marca. p. United Press poroča: Moskovski radio še vedno po trikrat na dan v ruskem, bolgarskem, nemškem in francoskem jeziku objavlja izjavo moskovske vlade o stališču sovjetske Rusije do Bolgarije po vkorakanju nemških čet v Bolgarijo. V turških političnih krogih pripisujejo temu dejstvu veliko važnost.

V zvezi z najnovejšimi dogodki so pripele v Ankaru vesti, da je moskovska vlada sklenila umakniti sovjetske čete z rusko-turške meje za 45 km v notranjost države. Ta sklep moskovske vlade je bil sprejet v turških krogih z največjim zadovoljstvom.

London, 7. marca. p. »Associated Press« poroča: Diplomatski sodrnik »Times« komentira reakcije, ki jo je izzvala sovjetska deklaracija po svetu. Po mnenju pica je prišla ta deklaracija za nekaj tednov prepozno in se ni mogoče izogniti vtisa, da je to znak, da Rusija ne namerava poseči v sedanjo vojno. V tej situaciji je ta deklaracija samo pokazala, da so nemške čete vkorakale v Bolgarijo brez znanja Moskve.

Analizirajoč odnošaje med Berlinom in Moskvo, smatra pisec, da si je Molotov pri svojem zadnjem obisku v Berlinu prizadeval, podrobno definirati in razmejiti interese Nemčije in Rusije, da pa mu to ni uspelo. Turčija poklanja sovjetski iz-

javi največjo pozornost in vidi v njej nekako jamstvo svoje lastne varnosti. Nejasno pa je, kakšno stališče bi zavzela Moskva v primeru, da bi Turčija nastopila v obrambo svojih interesov v lastnem varnostnem pasu. Med simpatizanti in dosledno solidarnostjo je velika razlika. Upravičeno pa je pričakovanje, da bo prišlo v najkrajšem času med Moskvo in Ankaru do novih razgovorov, pri katerih bodo določili nadaljnje skupno stališče.

Nov ruski demanti

Moskva, 7. marca. s. (Tass). Inozemski listi so razširili vesti, da je sovjetska Zveza zahtevala od Rumunije odstopitev oporišč za vojno mornarico ob Črnem morju. Tase je popolnoma očena izjaviti, da so te vesti povsem neutemeljene in neresnične.

Posvetovanja v Parizu

Vehy, 7. marca. s. (Ass. Press) Predsednik francoske vlade admiral Darlan se je danes vrnil iz Pariza, kjer je, kakor poročajo, konferiral med drugim tudi z La-valom. Takoj po prihodu v Vichy se je Darlan sestel z maršalom Petainom in generalom Weygandom. Pozneje je bila sklicana seja vlade, ki ji je Darlan predsedoval.

General Weygand je včeraj dve in pol uri konferiral z maršalom Petainom, ter mu je podrobno poročal o položaju v francoskih kolonijah. Pozneje se je Weygand sestel tudi z vojnim ministrom Huntzingerjem. General Weygand ostane v Vichyju do nedelje, naker se vrne v Afriko.

Sovjetski polet v arktične pokrajine

Moskva, 7. marca. AA. (Tass) Sovjetsko letalo »SSSR«, ki ga pilotira Cervenik, in ki je 5. marca zapustilo Moskvo in včeraj prišlo v Arhangelsk, je nadaljevalo polet v Andermo v Arktiku. Letalo bo nadaljevalo polet do Rudolfovega otočja. Letalca Kotov in Jeremenko, ki sta se takisto specializirala za arktične polete, bosta danes odletela iz Moskve v smeri proti vzhodnemu delu Arktika.

Jorgov naslednik na bukareški univerzi

Bukarešta, 7. marca. AA. (DNB) Prof. dr. Jurij Bratianu je bil imenovan za ravnatelja zavoda za proučevanje svetovne zgodovine na vseučilišču v Bukarešti. Do novembra preteklega leta je bil ravnatelj tega zavoda znani rumunski zgodovinar Nikolaj Jorga.

PREDSEDNIK VLADE CVETKOVIČ O POLOŽAJU JUGOSLAVIJE

Naša vlada pri ocenjevanju mednarodnih dogodkov stalno upošteva neodvisnost in državno celoto Jugoslavije

Beograd, 7. marca. p. Glede na razne alarmantne vesti v zvezi z zunanje-političnim položajem, ki so se z raznih strani tendenciozno razširile, so bili snoči novinarji pri predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviću in pri podpredsedniku dr. Mačku, ki sta jim izjavila:

Pristojni faktorji budno spremljajo in pravilno ocenjujejo vse dogodke. Pri odločanju o teh dogodkih stalno upoštevajo najvišje interese države in naroda: neodvisnost in teritorialno integralnost.

Odnosi Nemčije do naše države

Berlin, 6. marca. p. Na vprašanje tujih novinarjev, ali je Nemčija započela kako večjo diplomatsko akcijo v Beogradu, je službeni zastopnik nemškega zunanjega ministristva danes dejal, da odličnim diplomatskim odnošajem med Berlinom in Beogradom pa ni treba ničesar več dodajati.

Beograd, 7. marca. p. »Pravda« poroča iz Berlina, da v tamošnjih političnih krogih mnogo razpravljajo o položaju Jugoslavije. V Berlinu se zelo povoljno govori o Jugoslaviji in podčrtavajo, da se nemško-jugoslovenski odnošaji nespremenljivo odlični in da v tem pogledu ni nobenih neurejenih vprašanj. Dosedanje zadržanje Beograda dodela odgovarjati prilikam v tem delu Evrope in na merodajnem mestu izjavljajo, da v tem pogledu nima Jugoslavija priložnosti. Razmerje med Beogradom in Berlinom je zasnovano na vzajemnem in recipročnem razumevanju in spoštovanju.

Potrebe nacionalne discipline

Beograd, 7. marca. p. O snočnji izjavi predsednika vlade Dragiša Cvetkovića in podpredsednika dr. Vlade Mačka objavlja današnje »Vreme« uvodnik, v katerem podarja, da je ta izjava jasna in da ne dvomimo še enkrat podčrtava stališče naše države. Ni dvoma, da je ta jasna izjava zelo povoljno vplivala na razpoloženje vse javnosti v državi. List nato nadaljuje: »Kadarkoli se je pokazala za to prilika in potreba, je bilo naše stališče vedno jasno obelježeno. To se najbolje vidi tudi iz dosedanjih izjav predsednika vlade Cvetkovića, podpredsednika vlade dr. Mačka in zunanjega ministra dr. Cincara Markovića. Kakor vsaka druga, tako ima tudi naša država svoje nasprotnike, ki širijo o nas razne nepovoljne vesti. Toda, kar je najhujše, nepovoljne vesti širi tudi neobveščeno prebivalstvo, ki je mnogokrat pripravljeno, da veruje vsaki informaciji, pa naj jo sliši od koderkoli. Poleg tega je še znana naša slabost, da vsaki informaciji radi dodamo še nekaj svojega in tako porbarvano, čeravno vemo, da ne odgovarja stvarnosti, sporočamo drugim, zagotavljač, da je popolnoma točna. Odtod izvira največ alarmantnih vesti, ki slabo vplivajo na tok vseh poslov v državi in na pravilno funkcioniranje vseh naših odnošajev.

Baš zaradi tega je snočnja izjava predsednika vlade Cvetkovića in podpredsednika dr. Mačka prišla v pravem času. Po tej izjavi nima nihče več razloga dvomiti, da odgovorni činitelji pri današnjem odločitve ne bi imeli vedno pred očmi naših najvišjih narodnih in državnih interesov in kar je najvažnejše, našo neodvisnost in državno celoto. Na ta način je obremenjena pravilna ocena našega položaja in naše politike. Pravilne odnose v državi lahko zmedejo samo naši nasprotniki ali pa tuja propaganda, ki želi, da bi se tudi naša država potegnila v avanture. Stališče naše države in njenih odgovornih upraviteljev je jasno, dolžnost javnosti pa je, da upošteva nujno potrebo nacionalne discipline in da preprečuje širjenje vesti, ki imajo za cilj motenje našega reda in mira.

Ugodni odmevi izjave po Evropi

Beograd, 7. marca. p. »Pravda« objavlja naslednje poročilo iz Londona: »Associated Press« doznava, da je bila izjava, ki sta jo snoči podala predsednik vlade Dragiša Cvetković in podpredsednik vlade dr. Maček, sprejeta v londonskih krogih kot izjava državnika, ki realno pojmuje razvoj situacije in ostanejo dosledni politiki, ki jo je vodila Jugoslavija doslej in ki stremi za tem, da ostane država izven vojne ter da se zagotovi njena neodvisnost in celovitost. Ker je Jugoslavija najvažnejša država na Balkanu, je izjava jugoslovenskih državnika še prav posebne važnosti in so jo v vseh londonskih krogih zelo toplo pozdravili.

Iz Berlina javlja dopisnik »Pravde«: Izjava jugoslovenskih državnika je bila sprejeta v Berlinu z vso pozornostjo. V

berlinskih merodajnih krogih izjavljajo, da je v tej izjavi izraženo že dobro znano stališče Jugoslavije v vprašanjih, ki se tičejo njene varnosti in njene neodvisnosti. V Berlinu smatrajo, da ta izjava niti najmanj ne pomeni kakšnega odstopanja od politike lojalnega prijateljstva, ki obstoja med Nemčijo in Jugoslavijo. V Berlinu je bila sprejeta na znanje kot dejstvo in je naletela na razumevanje v vseh merodajnih krogih.

Budimpeštanski dopisnik »Pravde« poroča: Skupni izjavi predsednika jugoslovenske vlade Dragiša Cvetkovića in podpredsednika dr. Mačka pripisujejo v vseh madžarskih političnih krogih izredno veliko važnost. Posebno veliko pozornost je v madžarskih političnih krogih izjavljalo dejstvo, da je avtor te izjave tudi podpredsednik vlade dr. Maček. Iz tega izjavljajo jasen sklep, da je treba v vsakem primeru računati z največjo enodušnostjo vsega jugoslovenskega naroda. Izjava po mnenju madžarskih političnih krogov obremenjuje dokazuje, da zavzema Beograd stališče, da je prijateljstvo s sosedi možno le ob strogem spoštovanju stanja, kakršno je bilo pred sedanjo vojno. Sedanji dogodki v Evropi so samo faze, ki zahtevajo potrebno pozornost, toda nacionalna politika Beograda se v nobenem primeru ne bo spremenila.

Sofijski poročevalec »Pravde« javlja svojemu listu: Izjava predsednika jugoslovenske vlade Cvetkovića in podpredsednika vlade dr. Mačka je naletela v Sofiji na največji odmev. V vseh političnih krogih jo živo komentirajo. V sofijskih krogih smatrajo, da predstavlja ta izjava logično nadaljevanje izjave, ki jo je dal pred par dnevi jugoslovenski zunanji minister dr. Cincara Marković. Komentarji bolgarskih krogov se zadržujejo zlasti na zadnjem stavku izjave. Pri tem naglašajo, da ta izjava ne predstavlja v bistvu nič novega in je le ponovno točno formuliranje že znanega političnega stališča Beograda. Odnosaji med Beogradom in Sofijo niso niti najmanj okrnjeni, marveč baš ta popolna jasnost omogoča, da se še bolj poglobi v duhu prijateljstva, ki sloni na paktu o večnem prijateljstvu.

Rim, 7. marca. o. Današnji italijanski listi objavljajo na vidnem mestu izjavo, ki sta jo snoči podala min. predsednik Cvetković in podpredsednik vlade dr. Maček novinarjem v Beogradu. Agencija Stefani je danes v svojem poročilu dodala, da »jugoslovenska vlada nadaljevala svojo nestrastno politiko in ohranila najboljši odnošaji s svojimi sosedi.«

Angleško-nemška vojna na morju in v zraku

Velika aktivnost nemškega letalstva — Novi napadi na Malto in angleške postojanke na otočju in v Afriki

Berlin, 7. marca. n. (DNB). Vrhovno poveljstvo nemške vojske je davi objavilo naslednje službeno vojno poročilo:

Neka naša podmornica je potopila dva obojeznata tovorna parnika s skupno 12.061 tonami.

V Severni Afriki so skupine nemških bojnih letal pri Derni z bombami lahkega in srednjega kalibra bombardirale kolone avtomobilov, koncentrirajoče se čete, in skladišča. V skladiščih so nastali veliki požari. Uničenih je bilo mnogo vozil ter razdejanih ali hudo poškodovanih nekaj poslopišč. Skupina nemških strmoglavcev je snoči z dobrim uspehom bombardirala pristaniške naprave in dokle v La Valetti na otočku Malta.

Pri napadnih na različna letališča v južnovzhodni Angliji so bojna letala zadelo hangarje in letala na vzletiških. Več letal je bilo na tleh uničenih. Izvidniška letala so učinkovito bombardirala pristaniške naprave v več mestih in južni in južnovzhodni Angliji, med njimi tudi v Londonu. Neko bojno letalo je v vratolomnem nizkem letu napadlo letališče v Filtonu. Bombe težkega kalibra so razvedale velik montažni objekt. Več dvoživih letal je bilo poškodovanih s strel iz letalskega topa in strojnici.

Pri izvidniških poletih nad Malto je bilo ugotovljeno, da so bile 5. marca pri napadu na letališče v Halfaru hudo razvedane letališke naprave. Med drugimi so bili uničeni 3 težki bombniki, ena delavnica in ena baraka, več hangarjev in letal pa je bilo težko poškodovanih.

Sovražnik se nad nemškim ozemljem ni pojavil ne podnevi ne ponoči. Pri napadu na letalsko tovarno v Filtonu se je posebno izkazala posadka nemškega bombnika, ki jo sestavljajo nadporučnik Hollinde, narednik-voznik Lebuda, podoficir Weber in kaplar Schilling.

London, 7. marca. j. (Ass. Press.) Preteklo noč se je aktivnost nemškega letalstva nad angleškim otočjem ponovno zelo zmanjšala, ter so se nemška letala omejevala zgolj na akcije v neposredni bližini južne, jugovzhodne in zapadne angleške obale. V večernih urah je bil izvršen edini močnejši napad na neko mesto v zapadni Angliji, kamor je bilo vrženih večje število zažigalnih in rušilnih bomb. Angleški službeni podatki o tem napadu navajajo nekaj škode na stanovanjskih zgradbah ter manjše število človeških žrtev. Ime mesta ni bilo objavljeno. Videti pa je, da tudi ta napad ni bil večjega obsega. V južnih in jugovzhodnih obalnih predelih so bili bombardirani nekateri daleč narazen ležeči objekti, toda brez posebnega uspeha. Učinkovita angleška obramba, v kateri so sodelovali zlasti nočni lovci, je nemškim letalom preprečila prodreti globlje nad angleško ozemlje.

talom povsod prepečila prodreti globlje nad angleško ozemlje.

Podvigi angleških letal

London, 7. marca. s. (Reuter.) Letalsko ministristvo javlja: Letala obalnega poveljstva so danes popoldne na patrolnem letu napadla in potopila neko sovražno vojaško preskrbovalno ladjo v bližini holandske obale. Prav tako so letala napadla vojno luko den Helder na Nizozemskem ter nemško vojaško letališče v Otenburgu. Vsa letala so se vrnila z vseh teh poletov.

V Kanadi izvežbanih na tisoče letalcev

London, 7. marca. j. (Reuter.) V merodajnih angleških krogih z zadovoljstvom ugotavljajo, da je dotok imperialnih letalcev, ki so se šolali v Kanadi, zmerom večji. Prvotno je bilo v načrtu, da bo letno v kanadskih letalskih šolah izvežbanih za potrebe angleškega letalstva 20.000 pilotov in 30.000 pomožnega osebja za letalsko službo. V resnici je razvoj letalskih šol v Kanadi tako naglo napredoval, da so te številke že visoko prekoračene in se lahko računata, da bo razen pilotov ki so bili že zdaj uvrščeni v letalsko službo v Angliji, do konca tega leta na razpolago za angleško letalstvo še več deset tisoč nadaljnjih letalcev in pomožnega letalskega osebja.

Posledice napada na Lofotske otoke

Oslo, 7. marca. s. (Ass. Press.) Nemški komisar na Norveškem Therboven je posetil Lofotske otoke, ki so ga Angleži v tokrek jutraj napadli. Odrejeni so bili strogi ukrepi proti onim Norvežanom, ki so Angležem pri napadu pomagali. Ena oseba je bila po prekem sodu že ustreljena, več pa jih je bilo aretiranih.

London, 7. marca. s. (Reuter.) Norveška vlada objavlja nove podatke o napadu, ki so ga angleške in norveške čete v tokrek jutraj napadli. Pri operacijah je sodeloval oddelek norveških mornarjev, ki so bili posebej izvežbani za borbe na kopnem. Ko so angleške in norveške čete prispele na otoke, so postavile ob obali močne zvočnike, s katerimi so sporočile prebivalstvu, da so prišli prijatelji, obenem pa so pozvale, da na njih pristojolci odidejo z angleški ekspedicijski nazaj v Anglijo. Res se je takoj prijavilo več sto mladih Norvežanov ki bodo sedaj priključeni norveški vojski.

Borba v ameriškem senatu

Govorniki dvoboji med zagovorniki in nasprotniki zakona o ameriški pomoči demokratijam

Washington, 7. marca. j. (DNB) Senat je večerj nadaljeval razpravo o prvem važnem dodatnem predlogu Rooseveltovega zakonu o ameriški pomoči Veliki Britaniji, ki ga je stavil demokratski senator Alender. Predlog določa, da se smeta ameriška vojna mornarica in armada uprabljati edino le v akcijah na zapadni zemeljski polkrogli.

Vodja demokratske frakcije Barkley je izrazil mnenje, da ta dodatni predlog ne bi bil umesten, ker nasprotniki Zedinjenih držav samo zaradi tega ne širijo svojih napadalnih akcij na Daljnem vzhodu, ker si niso na jasnem o dalekosežnosti ameriških načrtov. Ako bi zdaj kongres sprejel Alenderjev dodatni predlog, bi nastal v svetu vtis, da je Amerika s tem indirektno izrazila svojo voljo, ostati toliko časa neaktivna, dokler ne bi kaka druga sila na Daljnem vzhodu nadlegovala ravnor Filipinov ali kako drugo ameriško posest na zapadni zemeljski polkrogli.

Senator Taft je tu prekinil govornika z vprašanjem, ali se mu zdi, da bi bila taka politika v kakem nasprotstvu s političnimi smernicami, ki jih je nakazal Roosevelt pred svojo zadnjo izvolitvijo. Po njegovem mnenju take razlike ni, in zato tudi ne razume, zakaj naj bi od Roosevelta izražene zunanje-politične smernice še enkrat ne našle izraza tudi v njegovem zakonskem načrtu za pomoč Angliji.

Barkley je na to pripomnil, da se pač ne more spuščati v konkretne navedbe položaja na Daljnem vzhodu, lahko pa ponovi mnenje zunanjega ministra Hulla, da je položaj tako na Daljnem vzhodu, kakor tudi v Sredozemlju za Ameriko zelo delikaten in da bi sprejetje Alenderjevega dodatnega predloga zunanjega ministra znatno oviralo v svobodi njegovih akcij na teh področjih. Navedel je nato, da zagovorniki Rooseveltovega zakonskega načrta namost Alenderjevega dodatnega predloga pripravljajo nov kompromisni predlog, ki bo v kratkem predložen v obravnavo in ki določa, da se z nčbenimi dodatnimi izpreminjevalnimi predlogi ne bi mogla omejiti Rooseveltovo polnočestvo, ki so bila v okviru dosedanjih debat že odobrena in v kolikor se tičejo prezidentove oblasti v razpolaganju z ameriško armado in mornarico.

Na koncu debate je predsednik George v imenu zunanjega ministristva izjavil, da je zdaj prišel čas, ko morajo Zedinjene države s poštepeno naglico sprejeti zakon o pomoči Angliji. Svetovno politični položaj je zelo resen in prav posebej še na Pacifiku. V primeru, da bi se angleške obrambne črte na Pacifiku zrušile, bi to morda pomenilo zrušenje celokupnega angleškega imperija, kar je treba za vsako ceno preprečiti. George se je nato izrazil proti Alenderjevemu dodatnemu predlogu.

Pred senatom je bilo večerj prečitano tudi strokovno mnenje kontraadmirala Ingersolla o sodbi, ki vlada v krogih ameriških mornariških strokovnjakov glede možnosti, da bi se Angliji odstopili še nekateri nadaljnji rušilci. Ingersoll pravi v svojem poročilu, da bi moral glede te možnosti odgovoriti sicer z »ne«, toda glede na

položaj, ki utegne nastati v treh ali šestih tednih, mora na to možnost odgovoriti z »da«.

Washington, 7. marca. s. (Ass. Press.) Senat je nočoj s 63:28 glasovi odklonil dodatni predlog, da bi moral predsednik Roosevelt za vsako posoditev vojnega materiala Angliji prositi najprej kongres za posebno dovoljenje.

Roosevelt proti zavlačevanju zakona

Washington, 7. marca. s. (Columbia B.S.) Na konferenci tiska je predsednik Roosevelt izjavil, da je po njegovem prepričanju sprejetje zakona o posojanju vojnega materiala neizogibno potrebno. Predsednik je pripomnil, da v tem oziru nima ničesar dodati svojim prejšnjim izjavam, poudaril pa je, da bi vsaka odložitev v sprejetju zakona lahko otežila dobave ameriškega vojnega materiala »onim demokratskim državam, ki so že v vojni«. Trenutno sicer dotok ameriškega vojnega materiala v Anglijo z zamudo v sprejetju zakona ne bo prizadet, ker se dobave kljub temu nadaljujejo, toda zamuda lahko povzroči, da bo v poznejših dobavah nastal zaostanek.

V Tihem morju potopljen angleški parnik

New York, 7. marca. j. (Ass. Press.) Angleški tovorni parnik »Speybank« (5154 ton), ki je bil s tovornom kavčuka, cinka, konoplje in sladkorja iz neke ameriške luke na potu proti Daljnemu vzhodu, je bil potopljen. Verjetno je postal žrtev nemške trgovinske križarke, ki operira na Tihem oceanu.

Dva nova redna člana Srbske akademije znanosti

Beograd, 7. marca. p. Danes popoldne je bila svečana letna skupščina kraljeve Srbske akademije znanosti. Nj. Vel. kralja je zastopal general Petrović, vlado pa prosvetni minister Krek in minister za gradnjo Vulović. Na današnji skupščini sta bila proglašena za redna člana dr. Milan Rešetar in znani slikar Mirko Murat.

Iz državne službe

Beograd, 7. marca. p. Z odlokom prometnega ministra so premeščeni: za inspektorja za prometno-komercialnem oddelku direktcije v Ljubljani Ivan Brogant, dosedaj na glavnem kolodvoru v Ljubljani, ter višji kontrolorji Leopold Debevec iz Slovenjgradca k prometno-komercialnemu oddelku, Alfonz Kuk iz Zidaneva mosta na Brezovico, Fran Vočko iz Ljubljane k prometno-komercialnem oddelku in Martin Majhen iz Hrasnika v Slovenji Gradec.

Upokojena sta inspektorja Gustav Karcker in Robert Ašenbrenner ter promtiki Ivan Majdič, Engelbert Fazaneli in Fran Lebar, vsi pri železniški direktiji v Ljubljani. Po službeni potrebi sta premeščena učitelja Fran Gumilar in Frančiška Gumilar iz Lipovca v Strigovo.

Vojne operacije v Afriki

Angleške čete so prispele iz Italijanske Somalije že do abesinske meje

Kairo, 7. marca. AA. (Reuter) Uradno poročilo poveljstva angleških čet v Afriki, objavljeno v četrtek pravi:

V Libiji so prednji naši motorizirani oddelki odbili ponovne napade sovražnih tankov zapadno od Aghele. V Abesiniji večji oddelki še vnaprej vzemirajo sovrzane oddelke in jim povzročajo občutne izgube. V Somaliji so angleške čete zavzele Ferfer. Na vseh ostalih odsekih se v Somaliji napredovanje uspešno nadaljuje. Dosedaj je bilo ujetih 10.000 vojakov. Ferfer je 160 km severozapadno od Bulu Burta ob reki Sebeli.

Današnje poročilo poveljstva angleške vojske na Bližnjem vzhodu javlja: Abesinija: Naše patrolje operirajo sedaj na cesti proti Gondaru, vzhodno od Anamita. V operacijah proti italijanski posadki, ki se umika iz Buriea, so abesinski patrioti zajeli 300 italijanskih vojakov, 2 mehanizirani transportni vozili in 4 poljske topove, poleg tega pa so sestrelili eno italijansko letalo. Dodatno je 1700 iregularnih italijanskih vojakov prešlo na abesinsko stran.

Italijanska Somalija: Med tem, ko se napredovanje angleške vojske vzdolj glavne ceste iz Mogadiscia proti Džidžigi stalno nadaljuje, se na drugih sektorjih razvijajo operacije v našo prednost.

Iz Libije in Eritreje ni ničesar važnega poročati.

Italijansko vojno poročilo

Nekje v Italiji, 7. marca. AA. (Stefani). Uradno poročilo glavnega stana italijanskih obojeznalnih sil št. 273 pravi o bojih v Afriki:

Severna Afrika: Naša letala so bombardirala neko sovražnikovo letalsko oporišče. Letala nemškega letalskega zbora so napadla korakajoče kolone in zbirajoče se čete. Uničila so 20 mehaniziranih vozil, mnogo drugih pa hudo poškodovala. Razen tega so bombardirale barake in taborišča v okolici Derne, ter zaneli požare. Druga nemška letala so bombardirala vojaške cilje v La Valetti na Malti. Na Sredozemskem morju in v vzhodnem delu Sredozemlja so naša letala napadla sovražnikove ladje v konvoju, čigar spremstvo je bilo močno, in zadelo eno križarko, en torpedni rušilec in tri parnike.

Vzhodna Afrika: Zavrnili smo sovražnikov napad v okolici Kurmuka v zgornjem Sudanu. V bojih pri Kerenu, ki jih omenja večerajšnje poročilo, smo prizadeli sovražnikovo občutne izgube.

Uspehi italijanske vojske mornarice

Rim, 7. marca. s. (Columbia BS). »Giornale d'Italia« navaja danes podatke o uspehih, ki jih je italijanska vojna mornarica dosegla proti angleški vojni mornarici. List pravi, da so Italijani potopili doslej 20 angleških vojnih ladij, 26 podmornic, 58 tovornih ladij in 7 petrolejskih ladij. Sestreljenih je 85 angleških letal, 213 pa jih

je bilo uničenih ob priliki napadov na letališča. Verjetno je bilo uničenih še 99 letal ter dve petrolejski ladji. List navaja te podatke v potrdilo, da tudi italijanska vojna mornarica doprinaša svoj delež v vojni proti Angliji.

Svarilo pred vohuni

Rim, 7. marca. s. (Columbia BS). Generalni tajnik fašistične stranke je izdal danes novo svarilo vsem fašističnim organizacijam, v katerem opozarja, da naj pazijo, da ljudje ne bodo niti direktno, niti indirektno izdajali podatkov o nacionalni obrambi.

Akcije angleških letal

Kairo, 7. marca. s. (Reuter) Poveljstvo angleškega letalstva na Bližnjem vzhodu javlja v svojem današnjem poročilu:

Angleška in južnoafriška letala so se v sredo in četrtek močno udeleževala nad Eritrejo, zlasti na ozemlju pri Kerenu. Izvedeni so bili napadi z bombami in strojnimi ognjem na oddelke sovrzane vojske, postojanke topništva, motorne transporte in druge vojaške objekte, zlasti železniška in cestna križišča. V pristanišču v Zuli je bil napaden sovražni hidroplan ter s strojnimi ognjem zažgan. V Asmaru je bilo bombardirano vojaško skladišče.

Na drugih bojiščih v Afriki so nudila angleška letala stalno podporo kopnim

vojskam. Nobeno angleško letalo v vseh teh operacijah ni bilo izgubljeno.

16 sovražnih letal je bilo uničenih tekom nočnega napada na Malto, ki je bil izveden v sredo. Izmed teh letal so sestrelila lovška letala 7 aparatov, in sicer 2 bombnika Junkers 88, dva bombnika Junkers 87, en bombnik tipa Dornier in dve lovski letali tipa Messerschmitt 109. Protiletalsko topništvo je sestrelilo eno lovsko letalo tipa Messerschmitt 110 in 8 drugih aparatov. Več drugih sovražnih letal je bilo tako poškodovanih, da je zelo dvomljivo, da bi se mogla vrniti v svoja oporišča. V teku teh operacij, v katerih je sodelovalo nad 100 sovražnih letal, je bilo izgubljeno eno samo angleško lovsko letalo. Napad na Malto je povzročil nekaj škode na zgradbah, toda med osebjem angleškega vojnega letalstva ni bilo žrtev.

Sodelovanje angleških ladij pri operacijah

London, 7. marca. s. (Reuter.) Admiralteta je o operacijah v Italijanski Somaliji objavila nočoj še drugi komunikce. Ta pravi, da je sedaj ugotovljeno, da je bilo o priliki zavzetja Kismaje zaplenjenih 5 italijanskih trgovskih ladij in sicer: »Adria« (3809 t.), »Savoya« (5490 t.), »Hermiona Macchio« (5740 t.), »Manone« (5597 t.) in »Leonardo da Vinci« (7515 t.). Štiri druge trgovske ladje so potopile lastne posadke, med njimi italijanski parnik »Marghera« (4531 t.). Nemški parnik »Ockermark« (7021 t.) je poskusil ulti iz pristanišča, potem pa ga je lastna posadka hotela potopiti. To se je sicer posrešlo preprečiti, toda ko so ladjo peljali v luko, se je potopila. 590-tonski nemški parnik »Askari« je bil poškodovan in potegnjen na obalo.

Položaj Grčije

Na bojiščih položaj neizpremenjen — Grki zanikajo, da bi se Kanadci izkrcali v Solunu

Nekje v Italiji, 7. marca. AA. (Stefani) Uradno poročilo glavnega stana italijanskih obojeznalnih sil št. 273 pravi: Na grški fronti nič novega.

Atene, 7. marca. AA. (At. ag.) Uradno poročilo št. 131 glavnega stana grške vojske pravi: Podnevi živahnog topniško streljanje, ki se je uspešno zaključilo za grške čete. Uradno poročilo ministristva za notranjo varnost pravi, da ni bilo nobenih dogodkov.

Atene, 7. marca. j. (Reuter) Vrhovno poveljstvo angleškega letalstva v Grčiji objavlja v današnjem komunikceju, da so angleški bombniki napadli postojanke italijanskega topništva severno od Luzatija na frontnem sektorju pri Tepelenju. Piloti so opazovali, da so bombe udarile med postojanke topov. Vsa angleška letala so se s tega napada srečno vrnila.

Atene, 7. marca. j. (Reuter) Najnovejši razvoj položaja na Balkanu ni mogel omajati morale Grčije. K neomahljivosti Aten je nedvomno mnogo pripomogel tudi obisk angleškega zunanjega ministra Edena, ki je pomagal razčistiti položaj. V Atenah gledajo na možnost kakšnega novega napada na svoje ozemlje s popolnim mirom in največjim zaupanjem. Grški tisk soglasno tolmači položaj na ta način, češ, ako je Grčija rekla svoj »ne«, ko še ni vedela, kaj lahko iz tega sledi, je zdaj v tej svoji od-

ložitvi tem bolj neomahljiva, ko je lahko v dosedanjih mesecih vojne točno pregledala svoje sile in preračunala svoje možnosti.

Atene, 7. marca. AA. (At. ag.) Ker je neki tuj list objavil vest, da se je v Solunu pravkar izkrcala neka kanadska divizija, je treba to absolutno tendenciozno vest nemudoma z vso odločnostjo zanikati. Italijanski propagandi je očitno mnogo lažeče na tem, da ponavlja tudi razne neosnovane govorce, po katerih naj bi se grška vlada pripravljala, da se preseli na otok Kreto. Zdi se nam odveč demantirati tudi to absurdno vest. Vprašati se je treba le, zakaj naj bi se preselila vlada zmagovite države, če tega ne stori niti vlada nasprotnika.

Odlikovani italijanski general

Rim, 7. marca. n. (Stefani). Brigadni general Mauro Girotti, poveljnik znane planinske divizije »Julia«, je bil zaradi vojaških zaslug povišan v divizijskega generala. V službeni utemeljitvi se navaja, da je general ustvaril iz svoje divizije odlično vojaško enotico, ki se je dva mesca odločno borila in se rešila sprčo sovražne pomoči iz težavnega položaja ter se umaknila na nove postojanke. Borila se je za vsako ped albanske zemlje.

Naši kraji in ljudje

Cestno vprašanje v Prekmurju Avtobusni promet iz leta v leto narašča

Murska Sobota, 7. marca
Slabo stanje cestnega omrežja je eno najbolj perečih vprašanj Slovenske Krajin. Ceste so pač vzdržale skromni predvojni promet z vozovi in vprežno živino, nikakor pa ne morejo kljubovati naraščajočemu avtomobilskemu prometu. Zgrajene so brez trdne kamenite osnove in so preveč odvisne od vremenskih prilik. Cestnišče je iz pol metra debele plasti drobnega proda, ki ga dež in pa talna voda ponekod tako zrahljata, da je voznika po cesti nemogoča. Vozila orjejo globoke brazde in se pogrezajo do osi v raznečeno cestnišče. Tako se je n. pr. pred tednom v Šolski ulici v Murski Soboti vdri tovorni avto v cesto tako globoko, da so morali razložiti ves tovor in ga z drugim avtomobilom potegniti iz blata.

Podobno je bilo na cesti iz Bogojine v Dobrovnik, koder obratuje vsak dan poštini avtobus. Med Strehovci in Filovci je talna voda, ki sega v dežju tik do roba ceste, tako razmeščala cestnišče, da je avtomobil moral ustaviti obratovanje in že 20 dni ne vozi. Cesta bo šele prehodna, ko jo bo lepo vreme popolnoma izsušilo. Vsa sreča za ceste je tudi dejstvo, da v Prekmurju pada na leto kar 600 do 800 mm padavin.

Dve prometni cesti s križiščem v Murski Soboti vežeja Prekmurje. Ena vodi iz Dolnje Lendave čez Dobrovnik, Bogojino in Mursko Soboto v Cankovo in Rogoševce, druga pa gre iz Dolnje Lendave čez Črensovec in Mursko Soboto v Gornjo Lendavo. Pred sedmimi leti je pričel obratovati na prvi proggi poštini avtobus, po velikih prošnjah in molodovanjih je bila nato odobrena druga zveza Sobotu z Doljno Lendavo čez Črensovec, lani pa je bila odprta proga Sobotu—Gornja Lendava. Tako je Prekmurje z železniško proggo Ljutomer—Hodoš povezano v prometu v treh transverzalah s križiščem v Murski Soboti.

Zal se avtobusni promet v Prekmurju ne more razviti tako kakor bi bilo želeli. Avtobusne proge so le preprosto prekinjene zaradi slabega stanja cest ali pa pomanjkljivih vozil. Število potnikov se veča vsako leto, dohodki se dvigajo na zavidljive vsote, za izboljšanje prometne pa se napravi malo ali pa nič. Človek se prime za glavo, ko vidi majhne avtobuse, natičene do zadnjega kotička, ki vozijo vsak dan po isti proggi in ne morejo sprejeti pod streho vseh potnikov, ki bi radi potovali. Zasluzek se ponuja kar sam od sebe in zasebnik bi na prekmurjskih avtobusnih progah ustvaril čuda v zadovoljstvo potnikov in v korist svoje blaginje. Treba je samo pogledati razpredelnico o razvoju prometa:

L. 1934	11.049	157.180 din
L. 1935	13.182	181.489 din
L. 1936	14.857	205.911 din
L. 1937	20.972	272.731 din
L. 1938	24.813	316.654 din
L. 1939	37.301	437.007 din
L. 1940	46.793	531.947 din

Statistika nam zgornjo pokaže, da se je smo v lanskem letu promet dvignil za skoro 10.000 potnikov, dohodki pa za malo manj kot 100.000 din. Po šestih letih pa beležijo prekmurjske avtobusne proge štirikraten promet.

Da tudi letos avtobusni promet ne bo zaostajal za lanskim, nam potrjuje že statistika za januar. V prvem letošnjem mesecu je bilo namreč na vseh progah 8264 potnikov, ki so pisčali za vozno 85.864 din. Na proggi Murska Sobotu—Rogaševci je promet najživahnjši. Tu je bilo v januarju 2285 potnikov v obeh smereh, kar znaša skoro 80 vsak dan. In na tej proggi obratuje majhen avtobus s 23 sedeži! Na vsak način bi bilo potrebne večje vozilo, ki bi zadostilo vsaj sedanjim potrebam.

Za izboljšanje cest v Prekmurju tudi za bodočnost ni posebnih izgledov. Proračun soboškega cestnega odbora ne dosega niti polnega milijona. Za nova cestna dela je v njem predvidena samo gradnja mosta čez Lendavo v Polani za 300.000 din. Zgrajenih bo še več manjših propustov na cestah za 100.000 din. V saloveh se bo nadaljevalo delo pri preložitvi ceste in gradnji novega mosta. Ta dela so obsežna in v lanskem proračunu in znašajo nad 900.000 din. Če bi bilo dovolj kredita, bi prišel še letos v poštev most v Dolnji Slavci, ki bi stal 226.000 din.

Za gramoz je v novem proračunu določena skromna vsota 265.000 din. Svojtčas je pa postavka znašala pol milijona in tudi danes bi za najnujnejše oskrbovanje cest potrebovali vsaj toliko. Če bi bil gramoz pri rokah, bi še nekako šlo, toda v Prekmurju ga ni in treba ga je dovažati od daleč. Prevozni stroški pa so preveliki, da bi mogli iz določene postavke napeljati na ceste dovolj gramozu. Bojimo se, da

toda spričo skromnega posipanja prihoduje leto ceste še slabše in da bo ob slabem vremenu nemoten promet še za daljšo dobo ogrožen.

Vsega upoštevanja je zato vreden predlog, ki ga je na zasedanju banškega sveta postavil soboški župan g. Ferdinand Hartner, namreč, da se znižajo železniške pristojbine za prevoz gramozu v Prekmurje. Samo na ta način bi lahko prekmurjske ceste prišle do dobrega gramozu, s katerim bi v par letih utrdili cestnišče in izboljšali prometne razmere, ki danes neprestano opozarjajo k nujni pomoči.

Kam sta šla dva milijona

Zanimivi prizori ob zaključnem žrebanju v Skoplju

Skopje, 7. marca
Ker se zdaj vrše zaključna žrebanja Državne razredne loterije vsakokrat v drugem banovinskem mestu, je prišlo tokrat na vrsto Skopje, ki je s tem doživelo svojo posebno senzacijo. Pretekli četrtek dopoldne se je v dvorani Oficijskega doma trlo ljudstva. Mnogi so v rokah držali srečke in nestrno čakali kdaj pridejo na vrsto. Med gosti v prvih vrstah pa so sedeli tudi odlični predstavniki, tako ban Rafajlovič z gospo. komandant armije general Ilija Brašić in župan Mihajlovič. Ko so začele prihajati na vrsto premije, se je napetost stopnjevala. V grobni tišini se je nadaljevalo žrebanje, ko je ostala na razpolago le še glavna premija dveh milijonov dinarjev. Ne, upanje se ni bilo izgubljeno. Nasprotno vsako se je že počutil milijonarja. Ampak ta preklicana komisija je postajala bolj in bolj počasna, nekateri so si kar znoj brisali s čela Slednjič je predsednik svečan razglasil:

— Srečka 3597 je zadela 4000 din in premijo dveh milijonov dinarjev.

— Ah, ah, ah! se je razlegalo po dvorani. Bilo je kakor sproščeno govorje po toliki napetosti. Razburjeni komentariji srečkarjev so bili tako južnjaški glasni, da je komisija morala opomniti občinstvo, naj se lepo pomiri. Potem se je začela dvorana počasi prazniti. Po vsem Skoplju pa so ugibali, kam gresta oba milijona. In brž se je razvedelo, da so srečni lastniki četrtnik v Beogradu, Novem Sadu, Gjevgeliji in Ljubljani. Posebno zadovoljstvo je zbudila novica, da je med srečnimi dobitniki neki natakar in župan Gjevgeliji. Srečka je bila pred zadnjim kolcem in lasti nekoga drugega srečkarja, ki pa se je naveličal potrpljenja in je četrtniko vrnil kolekturu. Potem jo je kupil siromašen natakar Gjevgelije. Komaj da je zmogel denar za plačilo srečke, nekaj dinarjev je celo še na dolgu. Toda takoj zvečer se je uradni kolekture odpeljal iz Beograda k njemu in danes je natakar Anton prejel na roko tistega pol milijona dinarjev, ki mu ga nihče ne zavida. Južna Srbija pa je za senzacijo bogatejša.

Licejsko knjižnico so pričeli seliti

Prostori v novi palači še niso popolnoma opremljeni

Ljubljana, 7. marca
Univerzitetna knjižnica, najmočnejša hiša nove Ljubljane, je sprejela danes svoj prvi inventar. Iz kleti in pritličnih prostorov licejske knjižnice so namreč danes pričeli tja odvažati sklade časopisov in revij, za silo z vrvo povezane letnike velikih formatov, ki se v licejski knjižnici nikdar niso mogli ponášati z dostojnim prostorom. Licejska knjižnica, ki se je od leta do leta naglo večala, ni imela v svojih zasilnih prostorih nobenega kotička več, kamor bi mogla zlagati knjige, kaj šele revije in časopise velikih formatov, tiskanja, ki se ga je posebno od prevrata sem nabralo za wagone. Tako robo, kolikor je bila sila držati jo pri roki, so skladali vrh visokih omar vse do stropa, sicer pa odlagali v kletne prostore, kaj malo primerne za hranjenje takega občutljivega lesnega papirja. Nu, z današnjim dnem je napravil palača dihati nova univerzitetna knjižnica, hkrati pa so na pare djali staro licejsko knjižnico, častiljivo mater nove ustanove.

Danes so ves dan praznil kletne in deloma tudi pritlične prostore. Diro za dno so odvažali v novo knjižnično hišo in znašali v prostore v četrtem nadstropju. Knjižnice same še nekaj tednov ne bodo selili. Zanj so naročili posebne vrste ko-

kulturnih zavodih zapisi kaj silnega. vinskih polic, ki jih doma nikjer ne izdelujejo; naročili so jih v inozemstvu, pa se je pošiljka nekaj zakasnila. Baje pa jih bodo vsak čas odposlali. Kaže, da bo v teku pomladi licejska knjižnica že prva vsa preseljena in bo ta čas tudi univerzitetna že pričela poslovati. Oddahnil se bodo knjižničarji, ostalo osebje pa tudi posebniki licejske knjižnice, saj bi bilo pravilno poslovanje v knjižnici od sedanjih razmerah nemogoče. S preselitvijo pa je prišla do svojega veselja deleža tudi poljanska gimnazija, v katere poslopuje je zavzemala licejska knjižnica ves levi pritlični del s kletjo vred, odkar so knjižničarji preselili v nekdane stare gimnazije na Vodnikovem trgu. Poljanska gimnazija, sedanja I. ženska realna gimnazija, se že dolgo let utesnjuje v nezadostnih prostorih. Sedaj bo dobila večje število za vsakršne šolske potrebe primernih prostorov in s tem močno ublažila dsedanjo gnečo, kar bo brez dvoma ugajalo dijakom in profesorjem.

Ena najstarejših ljubljanskih kulturnih institucij, licejska, sedanja univerzitetna knjižnica je v Ljubljani prva prosvetna ustanova, ki je dobila svoje do popolnosti ustrezajoče prostore. Upajmo, da bomo v bližnji bodočnosti utegnili tudi o ostalih knjižnicah.

Na grobu svoje matere se je ustrelil

Obupno dejanje Ivana Hudolina je ostalo nepojasnjeno

Zali log, 7. marca
Mnogo pozornosti, pa tudi sočustvovanja s prizadetimi je povzročila v vsej gornji Selski dolini vest, da je šel prostovoljno in v nenavadno tragičnih okoliščinah v smrt 21-letni dšlavec Ivan Hudolin, doma iz Gornjih Dajn.

Hudolin je bil nazadnje v službi pri lesnem trgovcu in gostilničarju Ivanu Zbontarju, že pred tedni pa se je od hiše poslovil. Do usodnega koraka je prišlo v torek zjutraj ob petih. Tačas je prišel Hudolin na pokopališče v Zalem logu, kjer je pokopana tudi njegova pred leti umrla mati Marija. Nesrečni je odločil najprej površnik, potem pa suknič in telovnik, kar je bilo oboje izdelano v slogu koroških krojev, nato pa si je na široko odpel sraj-

co. Odloženo obleko je pogrnil po materinem grobu in se vlegel nanj, obrnjen z obrazom navzgor. Z dvema streloma iz karabinke si je nato končal življenje. Obupanje je meril v srce in sta padla strela tik leve prsne bradavice. Strela so slišali pri sosednji Demšarjevi hiši, kjer je bil hišec Peter Freljeh za na nogah. Zaradi zgodnje jutranje ure, ko se niti dobro ne vidi, pa stvari ni raziskoval, četudi sta se mu zdeli strela dokaj nenavadna.

Potem ko se je zdanilo, so prišli žalostni zadevi seve na sled. Mala krvaveča rana pri srcu je pričala o izvršenem dejanju. Hudolina so našli ležati zgolj v hlačah pumparicah, na nogah pa je imel gozperje. Siv klubek je ležal kraj groba. Življenja v mladeniču ni bilo več. Pri nesrečniku so na-

šli delavsko knjižico, električno žepno svotilko, legitimacijo delavske strukovne organizacije, srebrno uro, denarnico, ki je bilo v njej kar 37 nemških bankovcev in prav toliko kovancev, nekaj našega denarja, par pisem in nekaj drugih brezpomembnih malenkosti.

Nenadna smrt ostaja tem bolj nerazumljiva, ker je živel pokojni s svojci, kakor tudi z drugimi ljudmi v najlepšem soglasju, naravnost v prijateljstvu. Tajno svojega obupnega dejanja je odnesel mladenič v grob.

60letnica Albina Grčarja

Vransko, 7. marca
Šest križev je naložil te dni na svoja ramena tukajšnji gostilničar in posestnik g. Albin Grčar. Naj nam ne šteje v zlo, da ta njegov jubilej javno razglasimo. Kdor koli ga pozna osebnost, mu teh šest križev ne prisodi, saj je ves ka-

kor petdesetletnik. Njegov kremenit značaj je prav kakor njegov pritekel. Nikoli v življenju ni klonil in je stal vedno neustrašeno v narodnih vrstah.

V Zagorju ob Savi, od koder se je leta 1931 preselil na Vransko, je bil soustanovitelj in ves čas vnet član tamkajšnjega Sokola. Tudi vranskemu Sokolu nudi že vsa leta, odkar je med nami, potrebne prostore za telovadbo in ostale kulturne

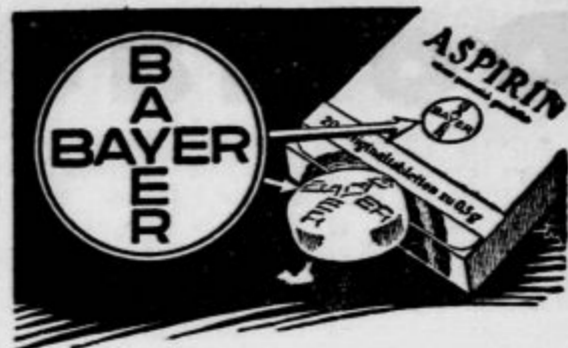
Tatovi vznemirjajo Spodnje Posavje

Eni v zapor, drugi že zopet na delu

Krško, 7. marca
Pred kratkim smo poročali, da se je orožnikom posrečilo prijati drzno vlomilsko družbo, ki je vlamjala v zidanice okrog v. Duha nad Krškimi. Ze takrat smo omenili, da je še druga tolpa na delu. Vendar je ostal ves trud varnostnih organov zaman, dokler ni slučaj odkril vso družbo.

Pred kratkim je namreč slišal posestnik Alojzij Salmič iz Leskovca pončci nekaj šum. Vstal je ter hitel iz hiše, kjer je naloženo na tatu, ki je davil kokoc. Takoj se je vnela med tatom in gospodarjem borba, v katero je posegel še na straži stojajoči tat ter večkrat ustrelil proti Salmiču, ki pa ga k sreči ni zadel. V nevarnosti za življenje je Salmič zagrabil v bližini prislonjeno sekuro in udaril napadalca po glavi. Na podlagi te rane so orožniki drugi dan izsledili tatu v osebni 35-letnega delavca Martina Strgarja iz Volovnika ter Slavka Mlakarja, trdnega posestnika iz Zadovinka pri Leskovcu, ki je omenjeno noč stal na straži. Kmalu nato je bil aretiran tudi 32-letni tesarski pomočnik Janez Strgar. Orožniki so takoj začeli z zaslišavanjem in ugotovili, da ima omenjena trojica prijateljev vinskih hramov kaj čedno kopico vlomov na vesti, katere so priznali drugega za drugim. Skupna škoda, ki so jo naredili s svojimi vlemi, znaša do sedaj okrog 10.000 din, je pa gotovo še večja, ker prijave še vedno prihajajo ter ima družba še več stičnih dejanj na vesti iz prejšnjih časov. Zlikovce so prepeljali v zapore novomeškega sodišča.

V istem času, ko so odpeljali zgoraj omenjeno trojico v Novo mesto, pa se je danes razvedelo, da so ponoči vlomili tatovi v trgovino Franca Račiča v Cerkljah ter odnesli iz trgovine za tri obleke blaga z vso podlogo, večje količine platna in kloba, raznega svilenega perila in nogavice, platna za perilo in drugih malenkosti v vrednosti okrog 9000 din. Vlomilci so prišli v hišo na ta način, da se je moral eden pustiti zvečer zapreti v vežo, nakar je odprl z vitrihom vhodna vrata iz veže v trgovino, kjer je potem nemoten izbral najboljše blago. Tatovi so morali biti go-

Kadar kupite

sredstvo proti bolečinam, prehladu ali hripi in zahtevate

ASPIRIN

pazite, da je vsak zavitek in vsaka posamezna Aspirin-tableta označena z „Bayer“-jevim križem.

Češnjeva ulica št. 1, 1000 Ljubljana

priveditve. Pod svojo streho je vzel v preteklem letu tudi oder in ves ostali inventar tukajšnje podružnice CMD, ki je izgubila vsled preureditve pri Slovianu svoje dotakratne prostore.

Vrlemu možu želimo še mnogo krepkih, zdravih let.

Zlati jubilej

slovenskega pevca

Janez Završan, častni član pevskega zboru Glasbene Matice, vsepovsdo znani in priljubljeni član mnogih kvartetov in ustanovljenih sedanjega: Pelan Vlado, Završan Dušan, Završan Janez, oče in Skalar Josip, praznuje še ves mladosten petdesetletnico svojega plodnega in nepretiranelega dela za pevsko umetnost. K edinstvenemu jubileju mu iskreno čestitam in želimo, da bi do konca svojih dni ostal sredi svojih Matičarjev in tovarišev kvarteta kot svetel zgled mladini za prosvetno in narodno propagandno delo. Pevci prijatelji se zberite drevi v Trgovskem domu k častnemu večeru.

JANEZU ZAVRŠANU

Je izpod Velike prišel planina. Akorde slišal od višin zveneca. Navdale ga ljubezni rože rdeče. Elizaj dal mu-spevi je domovine.

Zašil je srečnih let že pol stoletja. Udarni pevčev glas še ni potihnil. Zvest je rodu prosluemu navdihnil. A novemu pel vero mladoletja.

Veselo je potrdil, speče dvigal. Razganjal mrak, ki duš se zdaj prijemlje. Še v črno noč je up, pojoč, prizigal.

A pevcu stárost melodij ne jemlje. Na jésen se za zárod mlad bo brigal. Učil ga peti v čast slovenske zemlje! Ivo Peruzzi

Kulturni pregled

Obraz v zrcalu

Pripovedne knjige so kakor njih pisatelji. Nekateri so neugnano zaposleni s samim seboj, grebejo po lastni notranjosti ali pa z lučjo svoje razrvane duše prodirajo v tujo duševnost, iščejo niti, ki jih pleče usoda, kombinirajo, podoživljajo, ustvarjajo, toda nikdar iz preprostega in jasnega veselja do ustvarjanja, marveč samo zato, da v teh stvaritvah izpovejo samega sebe in svoje odnose do življenja, svoje ideale, svoje misli in poglede. V življenju ni mnogo takih ljudi, toda mnogo je knjig te vrste; zdi se, da med pisatelji prevladujejo ljudje tega tipa, pripovedniki izrazito subjektivnega značaja. Imamo pa pisatelje, ki jim pisateljevanje ni izpovedna potreba; nim ne grebejo po svoji notranjosti, čeprav zajemajo tudi oni iz lastnih opazovanj in izkušenj; svoj jaz skušajo kar moč zakriti. Videti je, da pripovedujejo zaradi pripovedovanja, kakor se pripovedujejo pravilnice in da uživajo v kar moči objektivni veljavnosti svojih fantazijskih stvaritev. Goethejeva »Lust zu fabulieren« je najbolj preprosta in jasna razlaga njihovega početja.

Ga. Mira Pucova, avtorica romana »Obraz v zrcalu«, ki ga je pravkar izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani (400 strani v osmerki, oprema Miha Maleša) sodi s svojo knjigo k drugemu izmed teh dveh tipov. Njen roman je sad čisto pripovednega veselja in kaže vse značilnosti fantazijske stvaritve, ki nima svoje opravila ne v zagovoru kakšne teze ali tendence, ne v potrebi osebne izpovedi, ne v avtorjevih subjektivnih odnosih do živ-

ljenja, marveč v preprostem in čistem veselju do kombiniranja človeških značajev, življenjskih prigod in osebnih usod, do pripovedovanja v pravem in polnem smislu besede.

Ga. Mira Pucova se je sicer poprej oglašala kot feljtonistka, vendar je šele s tem romanom stopila v slovensko pripovedno književnost. »Obraz v zrcalu« je njen epični prvenec, zato bi bilo napačno, če bi takoj zahtevali zrelo tvorno dognanost, ki ni samo proizvod nadarjenosti, marveč produkt razvoja, sinteza talenta in življenjskega ter pisateljskega izkustva. Kot delo mlade pisateljice, ki ima pred seboj še vso pot in v sebi ves življenjski vzgon mladosti, je roman »Obraz v zrcalu« delo resničnega pripovedniškega talenta. Nič zato, če kakšna drobnogledna razčlemba pokaže konstrukcijsko neenakost ali kakšno nedoslednost v zgradbi značajev in situacij, šibkejšje in močnejše strani v opisu duševnih stanj, vnanjih dogodkov ali duševnih razpoložev, o čemur se kateri kritik predloži svoje želje glede stila. Za mlado pisateljico pomeni delo tega obsega, takih pripovednih kvalitet in tolikšnega stilističnega razmaha resničen uspeh, četudi formalno ne prinaša odkritja kakšne nove literarne dežele.

Vprašati se moramo, katero »faculté maitressée« kaže veliki tekst pisateljice, ki si je takoj v začetku zastavila tako težko nalogo? Ko preberemo njeno knjigo, se nam iz množice oseb, dogodkov in stanj, iz neštetihi, morda ne vedno dovolj pregledno komponiranih podrobnosti, ki smo

jih opazili pri čitanju, izloči kot bistvena značilnost pisateljicin zdrav in jasen odnos do življenja. Avtorica »Obrazu v zrcalu« gleda življenje brez filozofskih očal, brez počrnjenega stekla ideoloških tez, brez ošabnega moralnega patosa. Ljudje se gledajo v zrcalu. Taki so, taka je druž-

Ga Mira Pucova

ba, take so človeške zadeve. Tak je sama usoda, ki vzdržuje žensko iluzijo o sreči z mnogimi varijacijami, vendar tudi vabljivimi čustvi, dokler jih neizprosno ne razbije in ne pokaže, kako prazen in ničev je v bistvu ves nemir človeškega srca, kako daljni so vsi smotri in da je »nemara vse na svetu le približevanje«.

Pisateljica je s svojim pripovedovanjem segla v svet slovenskega meščanstva in je prikazala nekatere njegove značilnosti s takimi podobami, kakor v tem žanru le

redko kateri slovenski pisatelj. Glavna junakinja romana Henrijeta je nekaka slovenska gospa Bovyarjeva in njen mož Vital gleda življenje brez filozofskih očal, brez počrnjenega stekla ideoloških tez, brez ošabnega moralnega patosa. Ljudje se gledajo v zrcalu. Taki so, taka je druž-

redko kateri slovenski pisatelj. Glavna junakinja romana Henrijeta je nekaka slovenska gospa Bovyarjeva in njen mož Vital gleda življenje brez filozofskih očal, brez počrnjenega stekla ideoloških tez, brez ošabnega moralnega patosa. Ljudje se gledajo v zrcalu. Taki so, taka je druž-

denarju in spekulaciji so z znatno spretnostjo izpletene s podedelkih gradov na Dunaj, v Ljubljano, v Maribor. Vojna doba, ki je za usodo oseb velikega romana, je prikazana v podobah iz tedanje Ljubljane in v poglavju, ki opisuje Pavla in Lojka na fronti. Povojna doba pa se razpieta pred bralcem z vsem svojim značilnim nemirni, s povečanjem spekulantskega duha in stremljenja po lahkem in luksuznem življenju tja do velike gospodarske krize, ki se oglašuje kot mračni moment.

Roman »Obraz v zrcalu« je po svojem značaju realističen in ga nikjer ne kvari kakšna romantična primes. Pisateljica se tudi ne vdaja skušnjavi podrobnega psihologiziranja ali prepotratnega lirizma, čeprav opazuje dejanje in nehanje svojih junakov in junakinj tudi s psihološke strani in čeprav ume ponekod z rahlimi, vendar učinkovitimi potezami orisati lirčni nastroj v krajini, zimski ali pomladni okvir kakšnega dogajanja. Ponekod ironizira značaje ali situacije, vendar tudi v prikazovanju tiste družbe ali onih dejanj, ki ne uživajo njene simpatije, ne zapuša mirnega vidika realističnega stališča. Pri vsem jo vodi prizadevanje, da pokaže življenje tako, kakršno po njenem občutju ustreza človeški in posebej še socialni resničnosti. Pri tem pa ni šla v naturalistično dokumentacijo, ni zaustavljala toka svojega pripovedovanja s prepodobnimi opisi: morila bolj instinktivno kakor predurano se je pri pisanju vsa prepustila fantaziji, ki je kajpak zajemala barvo in ton iz pisateljicine osebnosti, doberšen del snovi pa iz njejnega opazovanja in čustvenega doživljanja človeških odnosov in usod. Tako je nastalo delo, ki bo prav zaradi svojega izrazito narativnega, izven pereče problematike in klelnih valovanj stoječega značaja našlo obilo hvalečnih čitateljev. Okuzna

Domače vesti

Novi pomočnik ministra prosvete g. Jovan Petronić, gimnazijski ravnatelj v pokouju, je po rodu iz Šabca (1888). Filozofsko fakulteto je dovršil v Beogradu in je bil dolgo vrsto let profesor beograjske realke. Prosvetni inspektor bačke oblasti je bil od 1925 do 1927. Potem je bil leta 1933. postavljen za načelnika prosvetnega oddelka pri banki uprave v Novem Sadu, odkoder je prišel 1935 za načelnika ljudskega šolstva v ministarstvu prosvete. Naslednje leto je bil postavljen za direktorja gimnazije v Valjevu, odkoder je šel v pokouju in je zdaj nastopil vnovič službo v ministarstvu prosvete. V svetovni vojni je bil dodeljen vrhovnemu poveljstvu, po umiku čez Albanijo pa je prišel v službo nacionalne propagande v Parizu, kjer je ostal do konca vojne.

Abrahamovina v Gornji Radgoni. Pomladi 1939 je bil po službeni potrebi premeščen iz Višnje gore v Gornjo Radgono sodnik g. Stanko Schweiger. Z vedno humornim razpoloženjem si je takoj pridobil v Prlekiji srca nepreglednega kroga prijateljev in znancev. Tako čil kakor pred 13 leti je tudi še danes, ko priznaje abrahamovino. Doma je iz dolenskih metrovle, kjer je že kot študent dopisoval »Slovenskemu Narodu« in drugim listom. V svetovni vojni je začel v italijansko ujetništvo in se je v Noceri Umbri v maju 1918 pridružil kot oficir dobrovoljcem, kladivarjem Jugoslavije. Po vojni se je srečno vrnil domov in se odločil za sodniški poklic. Je na glasu zaradi vestnosti in pravičnosti kot kazenski ali civilni sodnik, zato je vsočas čistan vespovod. Še na mnoga leta!

30 KOLONJSKIH VOD

Dopolnilna pojasnila glede pošiljanja paketov interniranim Jugoslovancem v inozemstvu. Glasom razpisa Glavnega odbora društva Rdečega križa v Beogradu z dne 13. februarja 1941 je devizna direkcija pri Narodni banki v Beogradu izdala odobrenje, po katerem se more jugoslov. državljanom, ki se nahajajo v koncentracijskih taboriščih v Franciji, poslati še 100 paketov a 5 kg teže preko pošte v Ljubljani. Te pošiljke bo sprejemal banovinski odbor društva Rdečega križa v Ljubljani. Sleherni pošiljatelj mora izpolniti najprej vse formalnosti glede plačanja carinskih pristojbin in poštne, ker francoske oblasti vračajo netaksirane pošiljke z opombo, da v Franciji ni ujetnikov; za interniranje v koncentracijskih taboriščih se pa uporabljajo posebne pravice po ženevski konvenciji. Pošiljka do 5 kg teže lahko vsebuje: 1) obleko, 1 par čevljev, 2 komada perila, ostanke do 5 kg pa življenjske potrebščine domačega izvora, izvzemši fižol, milo, olje in sladkor.

Zaradi pomanjkanja avtomobilskih gum je direkcija ptt v Ljubljani primorana začasno omejiti vožnje tudi na prosti Brežice—Novo mesto. Od 8. t. m. dalje izostane naslednji vožnji poštini avtomobusov: 1) odhod iz Kostanjevice ob Krki ob 5.05, prihod v Novo mesto ob 6.00. 2) odhod iz Novega mesta ob 21.15, prihod v Kostanjevico ob Krki ob 22.12.

Nova grobova. V najnežnejši dobi je v Ljubljani umrl sinko našega novinarskega tovariša g. Huga Kerna. Predrago vinka bodo spremlili na zadnji poti v nedeljo ob 15. iz kapelice sv. Janeza na Zalah k Sv. Križu. — V Mariboru je za vedno zapustil svoje drage blaginje Mestne hranilnice in hišni posestnik g. Rudolf Puh. Pogreb bo v nedeljo ob pol 16. iz kapelice na mestnem pokopališču na Pobrežju v družinsko grobnico. — Pokojnina blag spomin, žalujočim svojem naše iskreno sožalje!

Smrt junaka iz svetovne vojne. V Beogradu je preminul 2. t. m. g. Radmilo B. Todorović, kapetan I. razr., invalid v pokouju, poročen z Mileno Rerkarjevo, hčerko g. Frana Rerkarja, predsednika dež. sod. v d. iz Ljubljane. Umrl je komaj 47 let star na posledicah ran in kontuzij, ki jih je dobil v svetovni vojni. Radmilo B. Todorović se je že kot gojenec vojne akademije v Beogradu 1. 1912 udeležil balkanske vojne, nato se je vrnil v akademijo in kot mlad podporočnik je 1. 1914 takoj v prvih borbah branil svojo domovino pred sovražnikom. S hudimi poškodbami pljuče se je umikal s srbsko vojsko čez Albanijo. Vedno čvrsta nada mu je dala moč, da je vzdržal najtežje čase srbske zgodovine in se osvobodil vrniti v osvobodeno domovino. Po vojni je še služil v Bohinju in Gorenji Savi kot komandir pogranične čete, dokler zaradi posledic vojnih poškodb ni dal slovo aktivni vojaški službi. Dvakrat je bil odlikovan z redom belega orla IV. razr. z meči in s sedmimi drugimi vojnimi odlikovanji za hrabrost in vojne vrline. Vse do svoje zgodnje smrti je ohranil junško srce in ostal velik Jugoslovčan, ki ga tudi v

časih troljenja nikdar ni zapustila vera v svoj rod ter nada v končno zmago p žrtvovanja in trpljenja za pravico. K večjemu počitku so ga položili v Beogradu v rodbinsko grobnico z vsemi vojaškimi častmi. Njegovo krsto so nosili njegovi šolski tovariši, sami generali in polkovniki, pogreba se je pa udeležila velika množica prijateljev in vojnih tovarišev. V nedeljo 9. t. m. bo ob pol 12. uri v Ljubljanski pravoslavni cerkvi sv. Cirila in Metoda parastos za pokoj njegovi duši.

Velike povodnji v Vojvodini. Iz raznih vojvodinskih krajev prihajajo še nadalje poročila o letošnjih zgodnjih povodnjah. V posameznih krajih se še nadalje rušijo hišice in je plodna zemlja pod vodo. Samo iz Subotice poročajo, da se je tam porušilo 263 hišic, poškodovanih pa je 442. Skozi je nad poldrug milijon din. V Veliki Kikindi se je porušilo 53 hišic. Ker se talne vode nikakor ne umaknejo, so v nevarnosti še mnoge nadaljnje hišice po raznih vojvodinskih okrajih.

Občni zbor Vodnikove družbe v Ljubljani bo v ponedeljek, dne 24. t. m. ob 18. uri v klubski sobi kavarnar »Zvezdec« v Ljubljani, pritrilec, z naslednjim dnevnim redom: otvoritev občnega zbora, poročilo odbornikov, računski zaključek za leto 1940, poročilo nadzorstva, proračun za leto 1941 in določitev članarine za l. 1941, določitev književnega programa za leto 1941, volitev odbora in nadzorstva, slučajnosti.

Vsak zdravstveni nasvet, ki ga boste prebrali v listu »Delo in zdravje« in ga s pridom porabili, vam bo bogato vrnil naravnost. To je geslo vestnika pravit-

— odlično parfumeriadih — toči PARFUMERLJA »VENUS«, palača Bata

berkulozne zveze in glasnika Higieniskih ustanov v Sloveniji. Pravkar smo prejeli trvo številko skupnega glasila, ki docela pravičuje omejeno geslo. »Zdravje« in sili mi se zdaj v listu »Delo in zdravje« naučuje 17. letnik »Zdravje« in se mi letnik »Dela proti tuberkulozi«. V zružitvi te moč... bodo kupni, napri gotovo rodili lepe uspehe. List »Delo za zdravje« bo odslej izhajal mesečno 10k a. na leto v 3000 izvodih na 24 straneh. Po številu izvodov bo torej to ena prvih revij Slovenije. Uredništvo ostane stano. Za higieniski del se bo trudil direktor Higieniskega zavoda dr. Ivo Pirč v Ljubljani, za borbo proti jetiki pa dr. Tomaž Furlan, primarj na Golniku. Naročnina za leto 1941 znaša 30 din, lahko pa se plača tudi polletno.

Steven R. L. Prigode Davida Balfourja. I. del Ugrabljen, II. del Kastriacija. Posloven Vladimir Levstik. K itika ne more prehalliti de'a, ki je pi anoz z neverjetno spretnostjo in je polno napetih dogodivščin, prekrasnih pokrajinskih podob, prekipajočih miadit in vnetri-Dejanje romana je postavljeno na Skitsko in se razpletja v času tamkajšnjih upov. Mladi David in njegov prijatelj Alan Breck preživljata grozotne in lepe dni ter zmagata v boju za pravi o. čeltnost in poštenost. To je knjiga kakor naša za dorasajočo mladino. Prevod skoraj nima para med prevodi zadnjih let. Oba dela skupaj staneta broširana 149 din, vezana v platno 180 din. Dobi se v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ul. 3. (—)

Na dosmrtno ječo je veliki kazenski senat v Sarajevu v sredo obsodil morilca Hamdijo Berberovića, ki je lani 28. oktobra izvršil grozovit pokol nad ženo in hčerko sarajevskega trgovca, svojega sodnika Jakoba Berberovića. Razprava je vzbujala ogromno pozornost, ker je bil motiva krvavega zločina nad dvema golorkimama ženskama v zločincju ljubezni do matere. Berberovićevo družina je namreč osumila njegovo mater, da je ukrala čevlje. To je sina Hamdijo tako razburilo, da je na večer najsvetejšega muslimanskega praznika Ramazana maščeval aritirano mater s tem, da je planil v stanovanje Berberovićeve družine ter s sekiro usmrtil trgovčevno ženo in njeno hčerko. Pred zločinom se je napil, ker je vedel, da je v takem stanju divji. Pred senatom se je dosti mirno zgovarjal in je tako tudi sprejel sodbo, med tem ko se je njegova žena onesvestila.

Tihotapljenje mesa v Zagrebu se je, kakor poročajo dnevnik, razširilo kakor še nikoli doslej. Mestno poglavarstvo je zato bilo primorano opozoriti občinstvo, da je kupovanje tihotapljenega mesa lahko usodno za človeško zdravje. Pri različnem mesu, ki je bilo doslej zaplenjeno, so mestni živnozdravniki ugotovili kužne klice, ki lahko povzročijo večjo epidemijo. Oblastva se bodo potrudila, da stopijo brezvestni tihotapci čim bolj na prste.

Turščično žganje ubija narod. Že nekajkrat smo poročali, da je v letošnjem pomanjkanju silivovke začelo utlčevati

najde mnogo dobrega gradiva v Černičevem Večičku našega strokovnega besedja in izrazja (Zdravniški vestnik) ter v Lovsko-ribiškem slovarju, ki ga je izdala Zveza lovskih društev dravske banovine. Mimo tega gradiva ne bi smeli iti privedelji slovenskega Brehma.

Tretja knjiga slovenskega Brehma je glede snovi in jezika znatno boljša od prvih dveh ter podaja mnogo podatkov iz ptičjega življenja pri nas. Njen priveditelj prof. Bačar je nam že od prej znan kot vesten opazovalec pticv in dober strokovnjak, ki je sodeloval tudi pri Slednjakovih izdaji Erjavčevega »Zbranega dela«. Bačarjev »Splošen pregled« k pticem je zanimiv ter sloni na najnovejših ornitoloških ugotovitvah, katerih se ne manjka tudi v ostalem delu.

Kakor v prvih dveh knjigah, so tudi v tretji slike slabe, zastarele in nesmotno razvrščene. Vsak bralec bo zelo pogrešal kazalo. Ali ga misli založnica izdati ob koncu za vse knjige?

Želim, da bi si za nadaljnje knjige pridobil naš Brehm enako dobre priveditelje kot za tretjo.

Predavanje prof. E. Gasparinija o Michelangelu. V italijanskem kulturnem inštitutu je njegov ravnatelj prof. Evel Gasparini v četrtek zvečer nadaljeval svoja izvajanja o velikem kiparju in slikarju italijanske renesanse Michelangelu. Tudi v drugem predavanju o tej zanimivi in morada neizčrpnj temi je razgledani predavatelj temeljitej pogleda na razvojno pot velikega umetnika, ki se je v svojem delu naslanjal na vzore svojih predhodnikov v kiparstvu, srednjeveške kiparje, ki so se

narod turščično žganje. Zlasti okrog božiča je to nevarno žganje teklo po vaseh Slavnje in ko so bile prve zalze popite, so kmetje šli kupovat turščično za novo žganje. Izdani so bili novi ostrijši ukrepi zoper kuhanje turščičnega žganja. Gospodarska Sloga pa bo priredila predavanja po vaseh, da opozori narod na škodljivost tega strupa in da prikriže narodu vse načine izkoriščanja sadja, ki naj bo narodu samo v korist.

Iz Ljubljane

— Življenjski praznik Ivana Babinec. Včeraj je praznoval 60letnico ugledni naš kuhinjski strokovnjak g. Ivan Babinec. Po imenu ga po zna vsa Ljubljana, pridobil pa si je ugled tudi v vseh naših večjih mestih in važnih tujsko-prometnih krajih, zlasti na Bledu. Po rodu je s Češkega, vzgojen je bil na Dunaju, služboval je kot šef kuhar v raznih večjih mestih Francije in Nemčije, leta 1917 pa je prišel k nam in se je začel tu uveljavljati s svojimi odličnimi sposobnostmi. V Ljubljani si je tudi izbral zvesto družico, hčerko bivšega restavraterja v Narodnem domu g. Kržišnika. Po prevratu se je mnogokrat izkazal v važnih nalogah, saj je bil povabljen k pripravi slavnostnih banketov na čast blagopokojnemu Viteškemu kralju, posameznim ministrom in diplomatom. Zlasti pomembno pa je bilo njegovo vzgojno in propagandno delo. Izveščal je lepo število naraščajo, vsi njegovi nasledniki so zelo dobri kuharski mojstri. Priredil je več kuharskih tečajev, zlasti pa sta zaslodeli kulinarčni razstavi, ki sta bili leta 1930 in 1931 prirejeni v Ljubljani in sta pokazali visoko raven naše gastronomske umetnosti. Zdej je g. Babinec v službi na knežjem gradu v Soteski pri Novem mestu. Še mnogo uspešnih in zadovoljnih let!

Dr. MIRA FINK specialistka za ženske bolezni in porodništvo ZOPET REDNO ORDINIRA

— Niko Stritof, dirigent naše Opere, bo slavil v petek 21. marca svojo 25letnico umetniškega dela. Za ta praznik se bo pela v Operi pod njegovim vodstvom »Carmen« z Zlato Gjungjenčevico kot Carmen in z Ado Nonjivo kot Miceo. Na ta izredni večer naše občinstvo že danes opozarjamo.

— Oglejte si razstavo France Kraja, F. Gudec, V. Lakovič in Obersnelovi galeriji. Danes in jutri se dobi tudi I. serija razglednic, ki jih je pravkar izdal »Slovenski list«.

— »Gledališče mladice bo jutri gostovalo v Sokolskem domu v Zgornji Šiški z zanimivo in napeto kriminalno komedijo »Gospodar teme«, katere uspešna premiera je bila 1. t. m. V glavnih vlogah nastopajo gđc. Tuša Rajnerjeva, g. H. Florjančič, A. Češko in F. Stiglic. Pričetek ob 20. Cene običajne.

— V Sentijskobeškem gledališču bodo ponovili deseti in poslednji črevi in jutri zvečer ob 20.15 Ilke Vaštevove »Visoko pesem«, 8 slik iz življenja največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna, ki je imela tak uspeh in vzbudila toliko zanimanja, da so bile vse doseganje predstave razprodane. Na željo onih obiskovalcev, ki pri zadnji popoldanski predstavi »Gospa ministrice« niso dobili več vstopnic, bo še ena popoldanska predstava te izvrstne veselice jutri popoldne ob 15.15. Kupite vstopnice že v predprodanju od danes dalje. Prihodno soboto bo premiera Bučarjevih »Na Trški gorci«.

— Lutkovni oder Sokoja na Viču bo uprizoril jutri ob 15. poučno in vzgajno lutkovno igrico »Karnovani minar«, v režiji br. M. P. Vabimo skolsko mladino in prijatelje lutkovne umetnosti, naj v polnem številu obiščejo naše lutkovno gledališče. — Občni zbor Društva za zadržbo in vzdrževanje sokolskega doma na Viču bo jutri točno ob 10. v sejni sobi sokolskega doma. Udeležba članstva naj bo polnoštevilna. Uprava. (—)

— V petek 14. t. m. bo v veliki Filharmonični dvorani dobrodelna akademija pod visokim pokroviteljstvom g. banke Nije dr. Natlačenova na korist Društva prijateljev Golnika. Nastopili bodo naši najbolj

že razvili do nekega plastičnega realizma, obstoječega v skrbni odslavi detajlov. Predavatelj je najprej govoril o umetnostnem stilu sarkofagov na katerih so bili pokonjiki upodobljeni v obliki ležečih figur ter je na nekaterih prepričevalnih primerih pokazal z besedo in sliko, koliko je ta značilna srednjeveška plastika, tako ustrežajoča stilu gotičkih cerkev, vplivala na razvoj Michelangelove skulpture. Po podrobni primerjalni in umetnostni razčlembi Michelangelovega zgodnjega dela »Pietà« je prof. Gasparini osredotočil svoja zanimanja izvajanja na znamenite skulpture Medicejske grobnice v Firenci. Z opisom in umetniško karakteristiko plastike, kakor so »Noč«, »Suženje« in »Zora«, ter s citati iz Michelangelovih pesnitve je predavatelj pokazal, kako se v tem delu genialnega umetnika renesansa odraža filozofija platonovskega idealizma in kako rastejo umetnikove podobe iz sanjskih vizij, odražajočih Michelangelov pesniški in filozofski odnos do noči, mraka in miru. V tem zatekanju k noči in sanji je bil izraz ne samo Michelangelovega osebnega življenja in trpke življenjske izkušnosti, marveč tudi izraz brezupnega stanja, v katerem se je takrat znašla Italija, ki je z Michelangelovo Florenco izgubila zadnjo svobodno državo in postala za cela stoletja domena tuje oblasti. Michelangelove iz srednjega veka skulpture humanistično, platonsko filozofijo v barok rasteče umetniške vizije potekajo s svojimi kontrasti melanholije in sile prav iz tega občutja ponizane, nesvobodne domovine. Predavatelj se je ob koncu pomudil tudi pri znamenitih Michelangelovih freskah v Sikstinskih kapel. Predavanje so spremljale večje izbrane skulptorne slike.

priznani umetniki poleg gđc. Dore Guščeve, znane pianistke iz Zagreba. Vstopnice za akademijo bodo v predprodanju v knjigarni Glasbene Matice od ponedeljka 8. t. m. dalje. (—)

— Orkestralno društvo Glasbene Matice bo priredilo v ponedeljek 10. t. m. v veliki dvorani Filharmonične družbe koncert pod vodstvom dirigenta L. M. Škerjanca. Koncertni spored bodo izvajali: pianistki Boža Šaplja-Cerminec in prof. Silva Hrašovec ter godalni orkester Orkestralnega društva Glasbene Matice. Koncertni spored obsega dela iz domače in tuje literature. Začetek koncerta točno ob 20. uri. Predpročaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice. (—)

— Koncert pevskega društva »Savec«. Vsakoletni koncert »Savec« je privabil v Štepanjo vas številno prijatelje lepe pesmi in lepega petja. Zbor in pevovodja F. Venturini sta se tudi letno temeljito pripravila in koncert, ki bo jutri ob 16. uri v Sokolskem domu, obeta biti lepa pevška prireditev. Iz sporeda, ki smo ga javnosti že priobčili, je razvidno, kaj bo obsegal koncert, danes le ponovno vabimo ljubljansko javnost, da v čim večjem številu prisostvuje tudi letošnjemu koncertu. Izpred Mestnega doma bo vozil avtomobus ob 14.15 uri, ob 18. pa bo vozil nazaj v mesto. Predpročaja vstopnic je v trgovini Hlebš nasproti kavarnar Tabor, na dan koncerta pa ob 15. uri v Sokolskem domu v Štepanji vasi.

— Pevski zbor »Edinost« na Viču bo priredil črevi ob 20. v telovadnici meščanske šole na Glinah svoji drugi koncert pod vodstvom pevovodje Cirila Oblaka. Pevski zbor je že s vojnim la-skim prvim nastopom osvojil srca naših polne dvorane, zato smo prepričani, da bo tudi črevi telovadnica zasedena do zadnjega kotička. Na sporedu so narodne in umetne pesmi skladateljev Venturinija, Deva, Dolinarja, Jereba, Vračka, Hafnerja, Kramarja, Pavčiča, Kramarja in Bajuko. Vabimo ljubitelje lepe narodne pesmi, naj s svojim obilnim posetom izkažejo priznanje marivljim vikiim pevcom. Bratska pevška društva vlnudno vabljena! (—)

— Časni večer Janeza Završana bo črevi ob 20. uri v dvorani Trgovskega doma. Najbrvo bo kratek koncert, pri katerem bodo sodelovali Slovenski vokalni kvintet, Trboveljski jazz kvartet s pianistkom Marjanom Lipovškom, Završanov kvartet in pevski zbor Glasbene Matice. Nato se bo razvila prosta zabava. Ponovno vabimo vse naše pevce, predvsem pa vse častice in prijatelje Janeza Završana, da posetijo njegov nocojšnji časni večer, ki mu ga priredi pevski zbor Glasbene Matice. Poudarjamo, da so vabljeni vsi in da se kaka posebna vabila za nocojšnji večer niso pošiljala. (—)

— Mestno zdravniško dežurno službo bo opravil od sobote ob 20. ure do ponedeljka ob 8. ure mestni višji zdravstveni svetnik dr. Franta Mis, Poljanska cesta 15/II. telefon št. 32-84.

— Društvo za zaščito in podporo Evne občine Ljubljana-Siška bo imelo redni letni občni zbor 18. t. m. ob 20. uri v restavraciji Stepič, Ljubljana VII, Trzna ulica. Odbor.

— Občni zbor moške in ženske podružnice Društva sv. Cirila in Metoda v šiški bo v ponedeljek 17. t. m. ob 20. uri v gostilni pri »Radic«.

— Podmladek Rdečega križa na III. dr. Zavih realni gimnaziji priredi črevi ob 20. v franciškanski dvorani akademijo, da podpre revne dijake. Na sporedu so državna himna, uvodna beseda in še lepa vrsta glasbenih, recitacijskih, pevskih in igral-skih točk. Prireditev zasluži, da ji naša javnost posveti čim večjo pozornost.

— Kolo jahčev in vozačev priredi sestanek 12. t. m. ob pol 19. uri v gostilni Mrak na Cesti 29. oktobra, na katerem se bo razpravljalo o letošnjih prireditvah. Vabljeni so vsi člani in drugi prijatelji konjskega športa. (—)

— Masa zadušnica za Bojanom Kosom bo jutrišnje nedelje ob 8. v kapelici deškega vzgojevališča na Selu. Vsi bivši vojenci so vabljeni k udeležbi. — Tovarši.

— Jutri s Putnikom v Kurešček na sonce in po teloh. (—)

— Poletna vročina. Pravo poletno vreme imamo, čeprav bo trajala koledar-ka zima še cela dva tedna. Okrog polneva se je dvignilo živo srebro v Zvezdi k r na 32 stopinj. Slike se po vsem odv č. Narava se prebuja, trava že močno zeleni. V Zvezdi so po tavilji visoke količe, kjer bodo začeli v kra kem rasti novi nasadi. Če bo šlo tako naprej, bo letošnje poletje nastopilo že spomladi. Mraz je povsem popustil tudi ponoči, čeprav so noči jasne.

Najvažnejše v življenju je poklicna izbira Brošura ob triletnici banovinske poklicne posvetovalnice

Ljubljana, 7. marca
Tri leta imamo v Ljubljani banovinsko poklicno posvetovalnico in o tem delu in uspehih smo dobili gosposko opremljeno in natančno sestavljeno poročilo. Vsekaror vsebuje poročilo poleg suhih podatkov tudi vrsto lepih in koristnih podob, zato naj nekateri izmed njih povzamemo v pouk vsej javnosti.

Najvažnejša v življenju je poklicna izbira, pri njej pa odloča naključje, je rekel Pascal. Čas je, da prične mo zlasti Slovenci varčevati s svojimi skromnimi silami, ki smo jih doslej zapravljali na vseh področjih, kakor da bi bili najbogatejši narod. Kaj delamo s svojimi ljudmi? Spomnimo se na našo polpreteklo zgodovino: na Cankarja, Ketteja, Murna, Kosovela, na največje, ki so kdaj živeli med nami in pri 20. 30 letih umirali, zagrenjeni in zapuščeni po slovenskih cukranah. Pomislimo na Jermane in Šuke, na idealiste Kačurje, na številne naše izseljence, na črnosolce, pedarje in ponarejalce denarja, na vse tiste, ki svojih sposobnosti v danih razmerah niso mogli uveljaviti in so zaradi tega vsak trenutek prihajali v nasprotje s svojo okolico: odhajali so od nas ali pa so se zagrenjeni in zapiti talente ugonabljali po krčmah in po zapirih.

Odveč je seveda misel, da more poklicna posvetovalnica, še zlasti če deluje v skromnem obsegu, naenkrat postati odrešenica in poboljševalka vsega naroda. Pač pa lahko stori marsikaj koristnega. Pri nas se še večina mladine odloča za poklice brez strokovno utemeljenega nasveta. Po naključju gre ta naprej v šole, drugi za čevljarja, ta za tovarniškega delavca, oni za trgovskega učenca, ko bi bilo vse to morda narobe prav. Zato si komaj polovica naše mladine izbere svoj pravi poklic. V spoznavanju potrebe pravilnega izbiranja poklica, v dobi, ko ni na svetu večje-

— Zašilna dela na Tržaški cesti. Kakor kaže tudi letos ne bodo do konca uređili Tržaške ceste, ki spada brez dvoma med najvažnejše prometne žile v Ljubljani in je uređitve nujno potrebna. V sled dolgotrajnega deževja nastale kolonije, ki so že močno ovirale posebno avtomobilski promet, zasipajo zdej z debelim gručem, kar je seveda le začasno popravilo. Skrajni čas je, da tudi Tržaško cesto na modern način asfaltirajo ali tlakujejo in urede hodnike. Odpraviti je treba tudi ovire pri mlarni. Prav tako važna je položitev drugega tira do Stana in doma, da bodo odpravljene večne zamude na tej tako zelo prometni tramvajski progi.

— Zgradnja Hradečke ceste smo zadnji objavili željo tamkajšnjih stanovancev, da bi jo mestna občina popravila. Zdej nam je mestni tehniški oddelek javil, da bo ta cesta letošnje pomlad popravljena in urejena.

— Krušne karte za bolnike. Malo več reda in ekspeditivnosti bi bilo treba pri razdeljevanju krušnih kart. Za se nabavo potrebnih listin, ki jih upravičujo do dodatne karte, imajo bolniki dosti potov in stroškov. Zato naj bi se vsaj razdeljevanje kart vršilo hitro in v času, ki je bil za to določen. Če je poslovni čas prekratek ali če je za to delo določenih premalo delovnih moči, naj se temu takoj odpmore. Prihobiljska, ki ga dobe bolniki na dodatno krušno karto, jim ne zagrenimo s prepročasnim poslovanjem.

— Prečni dobavitelj zelenjave nše-mu mestu je nekakšna zelena oaza med Cojzovo cesto in Gradaščico, tako zvano Krakovo, ki tvori vhod v trnovski okraj. Mnogo pridobitev zadnjih dveh desetletij more pokazati ta južni del Ljubljane. Vendar leži na dlan, da se za ta produktivni kotiček doseže še ni mnogo izvršilo. Prvenstveno je treba upoštevati razna komunikacijska sredstva. Ceste, ulice in pota so v zelo pomanjkljivem stanju. Strahotno kovanje po Krakovskem nasipu, po Gradaški ulici in po Emsonski cesti živo pričajo, da je stanje teh komunikacijskih edinic skrajno slabo. Največji reveži so vsakako pešci, ki se boječe stiskajo ob nizkih, izven regulacijske črte stojičih hišicah po lužih in neurejenih odličkih strednih cevi, da se izognejo mimo dvehim avtomobilom. Temu skoraj pozabljenu predelu sredi Ljubljane bo treba posvetiti mnogo več pozornosti in nege kakor doslej. Temeljitega obnovljenja vsega Krakovskega nasipa se že od zadnje regulacije Ljubljance sem sleherno leto nadeja o številni prijatelji drugega prelegaja trnovskega okraja. Cestišče na tej strani obravnja že gosno klice po korenitem splarivanju. Ob kračevskih hišah je istokrat nujno potrebna naprava nođnika. Napravilo naj se vsaj peščene poti z robniki, silnice, kakršne sta lansko leto dobila Gausovovo nabrežje in ozka, malo prometna Šiška ulica. Morda bo ta pomavni poziv vendarle gonil odgovorne činitele, da se bodo vsaj kot resno lotili te prepotrebne preureditve.

— Avto ga je povozil. Mestni reševalci so včeraj pripeljali na kirurški oddelek 66letnega Jožeta Riharja, upokojenega strojnika iz Savelj. Blizu župnišča pri Sv. Krištofu na Trški cesti ga je podrl neki avtomobilist in mu prizadel precej nevarne poškodbe.

Objave
Dašovi. Za zimsko pomoč mestnim revežem ljubljanskim ji podaril 300 din g. Mihael Rožanc, Tržaška cesta 21, namesto cvetja na krsto g. Janka Jovana. Dobrotniku izreka najtoplejšo zahvalo odbor. — Za mestne reveže sta pokarile 150 din ga. Fani in Ivanka Gestrin namesto cvetja na krsto ge. Karoline Freyerjeve, mestni socialni urad je pa položil na krsto preprat venec. Mestno poglavarstvo izreka dobrotnicama najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih. Počastite rajne z dobrimi deli!

Slavnba družba d. d. poklanja 200 din društvu »Skrb za pohabljene deoca« namesto venca za umrlega člana upravnega sveta g. Janka Jovana.

Namesto venca na grob in v počastitev spomina prerano preminule gospe Marije dr. Fetičhove je dr. Avgust Flaž daroval 100 din za Rdeči križ.

Z Jesenic
V nedeljo, 9. marca ob 20. uri ponovl Sokolsko društvo na Jesenicah sijajno Gregorčevno opereto »Ljubene sin živje«. — Predprodaja vstopnic v nedeljo dopoldne in od 18. ure dalje.

umetniška opuma slikarja Maleša, lepi tisk Narodne tiskarne in skrbna vezava knjigovozneznika J. Zabjek delajo knjigi prikupno vnanost. Ga. Mira Puocva je z romanom »Obraz v zrcalu« začela prisateljsko pot, na kateri utegne doprinesti še mnoge močne dokaze svetle tvorne nadarjenosti in prikupne stremiljivosti ter znatno obogatiti dežela, ki jih ima slovenska žena v domači literaturi. —o.

ZAPISKI

BREHM V SLOVENCINI

Pri nas je zanimanje za naravo razmeroma precejšnje. Naša književnost je torej lepo število naravoslovcev, ki so se s častnim uspehom udeležovali, dasi so stali po svojem poklicu precej daleč od naravoslovja. Tako je sprejela naša javnost z veseljem napoved Umetniške propagande, da bo začela izdajati slovenskega Brehma »po najnovejši, izpopolnjeni izdaji«. Oglas je izšel kmalu potem, ko je začel izhajati hrvaški Brehm, ki je dobil pri nas mnogo naročnikov.

Toda mnogo ljubiteljev življenja živali je bilo razočaranih, ko so sprejeli prvo in drugo knjigo slovenskega Brehma. Pričakovali smo, da bo vsaj približno popoln glede favne slovenskih in jugoslovenskih krajev, kar pa se ni zgodilo. Navedem naj samo en primer: o v naših Karavankah živečem kozorogu, ki že dolgo zanima inozemstvo, ni v slovenskem Brehmu ničesar. Poleg tega da ni izločil zastarele trditve, ima v prvih dveh knjigah tudi precej slab jezik in so nekateri stavki tako podani, da so nerazumljivi. Kdor koli piše pri nas o življenju živali,

Iz Maribora

a— Fran Finžgar v Mariboru. K nocoj-
njim proslavi Finžgarjeve 70letnice je po-
vabil tudi slavljence. Pred premiero dra-
me »Razvaline življenja« govori prof. dr.
Dornik. — Jutri popoldan »Caridine Ama-
conke, jutri zvečer pa gostovanje Klajče-
ve igralske skupine.

a— Zdravniško dežurno službo za nujno
pomoč članom OUZD in njihovim upravni-
nim svojem vrši jutri v neodoljivih pri-
merih in v odsotnosti pristojnega rajonske-
ga zdravnika dr. Erik Klin, Grajski trg 1,
telefon 22-19.

a— Sin pred diplomatsko komisijo, oče
na smrtni postelji. V Gregoričevi ulici 8
je preminil blaginjak Mestne hranilnice
Rudolf Puh, star 58 let. Pokojnik je bil v
Mariboru zelo znan. Pri takojšnji M-stni
hranilnici je bil v službi od leta 1910, od
leta 1913 dalje pa je vršil težko in odgo-
vorno blaginjsko službo pri omenjenem
zavodu. Zanimivo je, da je ležal na smr-
tni postelji v času, ko je bil sin Valter
ravno pred pravno diplomatsko komisijo.
Pokojnik Puh je bil dobričina in poštenjak.
Umrl je tik pred vstopom v zasluženi po-
koj. Zalujočim svojim naše soža je!

a— Smrt gimnazijskega sluga. V 41. le-
tu starosti je umrl šolski sluga klasične
gimnazije g. Jakob Kočbek. Blagi pokoj-
nik je bil v Mariboru, zlasti med dijaki,
zelo znan. Trajaj nam spomin. Zalujočim
naše sozalje!

a— Zagneta smrt. Na Gradišču pri
Framu je umrl 71-letni posestnik Franc
Pliberšek iz Kalš, občina Šmartno na Po-
horju. Pred smrtjo se je zatekel k neke-
mu posestniku na Gradišču, ki je bil nje-
gov prijatelj. Pliberšek je tožil o boleči-
nah in je nekaj dni po prihodu umrl. Nje-
gova smrt je zbudila pozornost pri obla-
stvih in sicer v zvezi z vzroki odhoda od
hiše v Kalšah, kjer je dotlej stanoval. Na
ovadbo orožnikov je državno tožilstvo v
Mariboru odredilo za večerj popoldne ob-
dukcijo Pliberškovega trupla da se ugot-
vijo pravi vzrok smrti in da se razčisti
vprašanje morebitne krivde od strani te-
katerih, o katerih je pokojnik dejal, da so
ga pretepli s škornji. Se preden je bila
obdukcija končana, so orožniki iz Slo-
enske Bistrice šli na Kalše po pokojniče-
ga sina Alojzija in ga zdaj zaslišujejo, ka-
ko je bilo z očetom.

a— Na »kralju smrti« pod vlak. Včeraj
zjutraj so našli na železniški progi pri
studenškem mostu na takozvanem »kralju
smrti« vsega raznesarja 23-letnega
gostilničarjevega sina Ivana Anderluha iz
Studenca. Kolesje vlaka je prerezalo nje-
govo truplo na dvoje. Na tračnice se je
vlezel prednočnim ali pa večerj zjutraj.
Anderluh je deli časa bolehal na težki
nezdavljivi bolezni in se je očividno v
trenutku popolne duševne depresije od-
čel za slovo od življenja.

a— 687.845 dinarjev je dosegel v fe-
bruarju protituberkulozni dinar za zgrad-
njo azila jetičnim bolnikom v Mariboru.
Izven stanovanjske akcije so prispevali v
omenjeni sklad Ljubljanska kreditna ban-
ka v Mariboru 100 din., Predionica i tka-
nica 500, Josip Kaič 200 din.

a— Šoferstvo - kovinarska organizacija
vabi vse šoferje in kovinarje na ustanov-
ni občni zbor podružnice za Maribor, ki
se bo vršil 9. t. m. v prostorih Delavske
zbornice, Sodna ulica 9/III. nadstropje.
Odobr. (—)

a— Držen razbojnik napada sredi mesta.
Razbojnik doživljal je imela prednočnim
zasebnika Alojzija Koudelka iz Tomševce
ulice, ki se je okoli 21. ure vračala po Pre-
šernovi ulici proti domu. Nenadno jo je
napadel mlajši možki, ki ji je iztrgal iz rok
denarnico, v kateri je bilo poleg drugih
predmetov tudi 450 din. gotovine. Napaden-
ka je klicala na pomoč, roparski napada-
lec pa jo je uvertl v smeri proti dr. Inav-
čevemu sanatoriju in je najbrže čez Pira-
mido pobegnil proti Trem ribnikom.

Iz Celja

a— Pregled motornih vozil iz območja
predstojništva mestne policije in sreskega
načelstva v Celju bo v ponedeljek 17. t.
m. pri mestni garaži na Šp. Lanovcu. Pri-
četek za lastnike iz mesta bo ob 8., za last-
nike iz srezpa pa ob 11. Vsak lastnik se naj
predstavi s svojim vozilom, ki mora biti
spodobno za promet. S seboj mora prine-
sti prometno knjižico, vozniško izkaznico
in državni kolek za 100 din. — Izpiti za
vozače motornih vozil bodo v petek 14. t.
m. pri predstojništvu mestne policije v
Celju. Kandidati naj takoj vložijo prošnje.

a— Zdravniško dežurno službo za člane
OUZD in svoje bo imel jutri zdravnik dr.
Drago Mušič na Cankarjevi cesti.

a— Predavanje o Hrvatskem Primorju
priredi Jadranska straža s sodelovanjem
»Putnika« v sredo 12. t. m. ob 20. v rai-
soniki meščanske šole. Predaval bo g. J. S.
Vrignanin, ravnatelj »Putnika« na Sušaku,
ki je Celjanom že dobro znan. Predval bo
nad 200 novih diapozitivov iz vseh tu-
rističnih krajev Primorja in kvamerskih
otokov.

a— Šahovski turnir za prvenstvo Celja.
Pred dnevi so se sestali zastopniki Celj-
skega in Gabsrškega šahovskega kluba in
sklenili prirediti turnir za prvenstvo Celja.
Za načelnika turnirskega odbora je bil iz-
voljen g. Jože Grašar, v razsodišče pa gg.
Kocmur Tine, Pleterški Božo in Regner An-
drej. Prvi turnir se bo pričel v petek 14.
marca ob 20. v vrtni dvorani hotela »Evo-
rope«. Sodelovalo bo 14 igralcev. Pravico
prijava imajo člani Celjskega in Gabsrke-
ga kluba ter šahovske sekciji Grafičarjev.
Rezerviranih pa bo nekaj mest za udele-
žence, ki niso člani omenjenih organiza-
cij.

a— Iz St. Pavla pri Preboldu. Gospodinj-
sko nadaljevalna šola priredi danes in ju-
tri v Društvenem domu pod vodstvom šol-
ske upraviteljice ge. Planarijeve igr »Sa-
movoljna Minka.« pri kateri sodelujejo tu-
di »Fanteje na vase«. Ker je čisti dobicek
namenjen za obdaritev siromašnih mater
na materinski dan, upamo, da bo pre-
bivalstvo s svojim obiskom podprlo kul-
turno in socialno delo požrtvovalnih priredi-
teljic.

a— Državna krajevna zaščita dece in
mladine je imela v četrtek zvečer občni
zbor v Narodnem domu. Predsednica ga.
Ela Kalanova je orisala pomen odbora in
se zahvalila za naklonjenost mestne obče-
ne. Tajnik g. Janko Kramer je omenil, da
je krajevna zaščita, ki stopa v 33. leto svo-
jega plodnosa delovanja, najstarejša
humanitarno društvo v Celju. Zaščita je
priredila lani na cvetno nedeljo uspešno pro-
dajo zelenih otok in barvanih butar. Poleg
podpor banske uprave in mestne občine so

bili edini viri dohodkov razna darila, čla-
narina in prostovoljni prispevki. Zaščita je
priskočila na pomoč povsod, kjerkoli je
bila naprošena, da pomaga revni deci.
Glavno delo je osredotočila na miklavže-
vanje, ko je naklonila vsem štirim celjskim
narodnim šolam nad 15.000 din gotovine
ter blago za obleko in obutev. Nad 200
otrok je bilo obdarovanih s čevlji, blagom
za obleko, perilom, nogavicami, rokavicami
in čepicami. K tej akciji je celjska vo-
jaška godba še posebej prispevala 3.000
din. Iz blaginjskega poročila, ki ga je po-
dalga g. Zupančičeva, je bilo razvidno, da
so dohodki v preteklem letu presegali iz-
datke, čeprav je zaščita podpirala večje
število otrok redno tudi z mlekom in dru-
gimi živili. Na predlog pregledovalca ra-
čunov g. Frana Voglarja je prejel odbor
razrečnico, blaginjska poročila pa pohvalo.
Na predlog majorja v p. g. Fona je bil izvo-
ljen dosedanj odbor s predsednico go. Elo
Kalanovo na čelu. Učiteljica ga. Pečnikova
se je iskreno zahvalila zaščiti za velike do-
brote, ki jih je zaščita lani izkazala ubogim
šolarjem.

a— Prva pošiljka savinjskega hmelja je
že dospela v Odeso. S tem je zagotovlje-
no tudi izplačevanje druge polovice izku-
pička za hmelj. Nova pošiljka savinjske-
ga hmelja bo dirigirana najbrž preko Nem-
čije. Ko bodo zavedna pogajanja, ki so v
teku, zaključena, se bo nakup savinjskega
hmelja za Sovjetsko Rusijo spet obnovil.

a— Za zimsko pomoč v Celju je še da-
roval Celjski družabni klub 500 din.

a— Ubijalci pred sodniki. Pred tričlan-
nim senatom okrožnega sodišča v Celju so
se zagovarjali večerj 32-letni poljedelec

Gospodarstvo

Za povečanje naše kmetijske proizvodnje

Glavni odbor Zveze kmetijskih zbornic
je imel večerj v Beogradu sejo, ki so ji
prisostvovali delegati vseh sedem kmetijs-
kih zbornic. Predsednik Milan Bacak je
pozdravil zastopnika kralja, polkovnika
Tomčiča, kmetijskega ministra Cubriloviča,
prosvetnega ministra dr. Kreka in pro-
metnega ministra inž. Besliča. Kmetijski
minister dr. Cubrilovič je v obširnem go-
voru podčrtal, da je povečanje kmetijske
proizvodnje ena naših prvih nalog. V ta
namen je bil proračun kmetijskega mini-
strstva povečan za 240 milijonov din, ki
se bodo uporabili za izvedbo načrta, ki ga
je ob sodelovanju z vsemi poklicnimi čla-
nitelji odobrilo kmetijsko ministristvo in
ki se bo izvajal v sodelovanju s kmetijs-
skimi zbornicami. Za pospeševanje kmetij-
stva bodo tudi nadalje na razpolago
sredstva Prizada, direkcije za zunanjo tr-
govino in Privilegirane družbe za silose.
Kmetijski minister je podčrtal važnost
kmetijskih zbornic kot živo zvezo med
ministristvom in kmetijstvom. Kmetijske
zbornice morajo sodelovati pri vseh ukre-
pih, ki se nanašajo na pospeševanje in
povzdigo naše kmetijske proizvodnje. Upo-
števajoč to važno vlogo kmetijskih zbor-
nic, je v proračunu svojega ministristva
določil en milijon dinarjev kot podporo
Zvezi kmetijskih zbornic.

Po izprni razpravi je bila sprejeta ob-
širna resolucija, ki vsebuje v glavnem na-
slednje točke:

1. Prehrana in oskrba države, v kolikor
je odvisna od domače proizvodnje, je tes-
no povezana s problemom pospeševanja
kmetijske proizvodnje in racionalnega di-
rigiranja izvoza kmetijskih proizvodov.
Zaradi tega je potrebno, da se naša do-
mača proizvodnja dvigne z vsemi raz-
položljivimi sredstvi ter vskladi vse delo
pri ureditvi potrošnje in izvoza, upošteva-
joč predvsem potrebe prehrane našega
lastnega prebivalstva.

2. Prehrana prebivalstva pasivnih po-
krajinj se lahko v sedanjih prilikah zagot-
ovi z izvajanjem večjih javnih del, ki
bi nudila prebivalstvu primeren zaslužek.

Nazadovanje turizma v Dalmaciji

Banska oblast v Zagrebu je zbrala po-
datke o turističnem prometu v našem Pri-
morju v preteklem letu, iz katerih je raz-
vidno, da je lani ta promet občutno na-
zadaval. Podatki se nanašajo na turistične
kraje ob naši morskimi obali, ki pripada ba-
novim Hrvatski, in sicer od Sušaka do
Cavtata, to je na področju primorskih
turističnih zvez na Sušaku, v Šibeniku,
Splitu in Dubrovniku. Ze leta 1939. je bila
ob koncu avgusta sezona z izbruhom voj-
ne na mah prekinjena. Kljub temu so ce-
lotni podatki za to leto še razmeroma
ugodni. Če primerjamo lanske številke s
številkami za leto 1939, dobimo naslednjo
zanimivo sliko:

let	število		dohodek v milij. din
	posetnikov	nočnin	
1939	195.711	1.598.500	159,8
1940	89.471	748.400	74,8

Iz gornje primerjave je razvidno, da je
število posetnikov nazadovalo za 54%, šte-
vilo nočnin za 53%, dohodek pa se je
zmanjšal za 85.000 milijonov ali 53%. Po-
set domačih turistov je bil lani še kolikor
toliko razveseljiv, največji izpadek pa je
zabeležen pri posetu inozemskih turistov,
ki so skoro docela izostali.

Naša oskrba s kavo, čajem in dišavami

Od kar nam je zaradi razširjenja voj-
ne na redozemsko morje zaprt pot v pre-
komorske države je nastopil zastoj v naši
oskrbi s kolonialnim blagom, zlasti s ka-
vo, čajem in dišavami. Lani v jeseni smo
dobilili še večje količine kave preko Nem-
čije, od tedaj pa je poteklo že pol leta,
od kar nismo uvozili nobenih novih koli-
čin. Situacija se je še poslabšala, ker so
se pred meseci mnogi privatniki preko-
merno založili s kavo, dokler niso trgo-
ci sami pričeli prodajati kavo v omejenih
količinah in je prišlo na ta način do ne-
ke vrste racionaliranja. Kakor poročajo za-
grebške »Novosti« je bil pred meseci zla-
sti velik naval na kavo v Zagrebu, kjer
so se nekateri potrošniki založili za celo
leto in še več. Po mnenju zagrebških vele-
trgovcev s kolonialnim blagom bi bila za-
sigurana oskrba potrošnikov s kavo še za
pol leta, če se ne bi posamezniki prekomer-
no založili. Kake bo z bodočo oskrbo je še
negotovo, razpoložljive količine pa so le
še majhne.

Pri nerazpoloženju? Pyramidon

TABLETE

Ogl. reg. pod B. B. 1318 od 15. XII. 1938

Franc Gobec iz Pečic pri Ponikvi ter 30-
letni Ivan Kristan in 21-letni Anton Cig-
ler, posestnikova sinova iz Lemberga pri
Smarju zaradi uboja. Vsi trije obtoženci
so bili 20. avgusta 1939 v Bratuzevi go-
stilni v Pečicah. Tja je prišel pozneje z
družbo tudi posestnikov sin Ivan Novak iz
Pečic, ki se je vračal iz tombole v Poljca-
nah. Kristan in Novak sta se kmalu spr-
la, gostilničar pa je preprečil spopad med
njima. Ko se je hotel Novak pozneje od-
peljati v družbi Jurija Verka z vozom do-
movo, so se Gobec, Kristan in Cigler obo-
rožili z latami in koži, pohiteli za vozom
in napadli Novaka. Eden izmed napadal-
cev je udaril Novaka s tako silo po glavi,
da mu je preklal lobanjo. Novak je pad-
el z voza. Spravili so ga na njegov dom.
Nastala pa je infekcija, ki ji je podlegel.
Gobec in Kristan sta bila obsojena vsak
na 4 leta robije in izgubo častnih pravic
za dobo 3 let, Cigler pa na 2 leti robije in
izgubo častnih pravic za dobo 2 let.

a— Napad z nožem. V sredo je neki
fant napadel 27-letnega dinarja Ignaca
Artička blizu njegovega doma v Dobrini
pri Žusmu in ga zabodel z nožem v hr-
bet. Težko poškodovanega Artička so pre-
peljali v bolnišnico.

tov v naši državi ne glede na to, ali so
pravno samostojne ali ne. Devizni ino-
zemci v smislu letih predpisov so fizične
in pravne osebe, ki imajo v inozemstvu
svoj kraj stanovanja, stalno bivališče, se-
dež ali kraj uprave, kakor tudi podružnice
domačih podjetij, obratov in poslovanj v
inozemstvu, brez ozira na to, ali so prav-
no samostojne ali ne, samo če kraj nji-
hove uprave ni v naši državi. V primeru
nejasnosti bo bančni in valutni oddelek
odločil, ali se ima določena oseba smatra-
ti za deviznega tuzemca ali deviznega
inozemca.

a— Nova uprava Glavne zadruške zveze.
Ze v četrkovni številki smo poročali, da
je bila v Beogradu seja plenuma uprave
odбора Glavne zadruške zveze, na kateri
je bil namesto umrlega dr. Korosca za
predsednika Glavne zadruške zveze iz-
voljen predsednik vlade g. Dragiša Cvet-
ković, za podpredsednika pa so bili izvo-
ljeni minister dr. Fran Kulovec, bivši mi-
nister inž. Vojislav Djordjevič, ravnatelj
Zavoda za proučevanje kmetijskega go-
spodarstva v Zagrebu dr. Toma Jančič-
ković in konzulatar predstojništva škofov-
skih konferenc iz Zagreba dr. Avguštin
Juretič. Dodatno je treba poročati, da so
bili v ožji upravni odbor izvoljeni še: Zi-
vota Lazarevič, predsednik Zveze obrtnih
zadrag, Miloš Stibler, predsednik Zveze
nabavljalnih zadrag državnih uslužbenecv,
Franc Trček, ravnatelj Zveze slovenskih
zadrag v Ljubljani, dr. Jože Basaj, ravnatelj
Zadruške zveze v Ljubljani, nadalje
Konstantin Mirković, Trifa Krstonošič,
Zivota Milanović, prof. Ivo Jurac, Milo-
rad P. Marković in Zarko Djordjevič.

a— Carinske ugodnosti za uvoz umetnih
gnojil. Za izkoriščenje carinske ugodnosti po
točki 6. pripombe k tar. številki 271. uvozne
carinske tarife je finančni minister pre-
pisal naslednje pogoje. Odobrenja za izko-
riščenje ugodnosti dajejo carinarnice na
pismeno vlogo uvoznika in to samo za bla-
go po tarini številkah iz IV. dela uvozne
carinske tarife. Carinarnice morajo vloge
rešiti še isti dan. Umetna gnojila morajo
ustrezati predpisom pravilnika o prozvodnji
in uvozu in prometu umetnih gnojil od 21.
nov. 1935. Uvozniki, ki niso potrošniki, mo-
rajo voditi register z uvozu in prodaji
umetnih gnojil, potrošniki, ki gnojila uva-
žajo, pa morajo predložiti potrdilo uprave
gnojničev, da jim je glede na velikost
posvetva potrebna določena količina gnojil.
Organi finančne kontrole lahko vsak čas
pogledajo uvozni register, fakture in za-
loge umetnih gnojil, uporaba gnojil za
druge namene pa se kaznuje po carinsko-
kazenskih prepisih.

a— Izvoz jajc v Švico in Nemčijo. Glede
na dobre cene, ki se plačajo na švica-
rskem trgu, so v zadnjem času naši izvozniki
forsirali izvoz jajc v Švico. Ker pa je
s tem prišla v nevarnost izvršitev pogod-
benih obveznosti nasproti Nemčiji na pod-
lagi kontingenta za izvoz jajc na nemška
tržišča, je direkcija za zunanjo trgovino v
soglasju s svetom za zunanjo trgovino od-
redila, da bo v bodoče dajala izvozna do-
voljenja za izvoz jajc za Švico le tedaj, če
bo izvoznik enako količino jajc izvozil
tudi v Nemčijo.

a— Registracija izvoznikov perutnine
in jaje. V zvezi z naredbo trgovinske mi-
nistristva od 27. februarja 1941 o kontroli
izvoza perutnine in divjačine v živem,
zaklanem ali predelanem stanju (objavl-
jeno v Službenih novinah 1. marca 1941)
poziva direkcija za zunanjo trgovino vse
izvoznike navedenega blaga, da predložijo
v 30 dneh po objavi te naredbe, t. j. do
všetega 30. marca t. l. direktlji za zuna-
njo trgovino po predpisih kolikovenno proš-
njo (10 + 20 din, za vsako prilogo pa po
4 din) za registracijo. Prav tako poziva
direkcija v zvezi z naredbo o kontroli iz-
voza jajc (objavljeno v Službenih novinah
1. marca t. l.) vse izvoznike jajc, da v ro-
ku 30 dni od objave te naredbe, to je do
všetega 30. marca t. l. predložijo direktlji
za zunanjo trgovino po predpisih koliko-
venno prošnjo (10 + 20 din, za vsako prilogo
pa po 4 din) za registracijo. O vsebini
obeh naredb so poročali v številki od 4.
t. m.

a— Vabilo. Kmetijska posojilnica ljubljans-
ke okolice v Ljubljani vjudno vabi vse
one vlagatelje, ki se še niso zglasili zaradi
dogovora o izplačilu hranilnih vlog, da se
čim prej zglasijo v njeni poslovalnici med
8. in 12. uro. (—)

Na zagrebškem efektornem tržišču je bi-
lo za vojno škodo pri mirni tendenci po-
vpraševanje po 477 (v Beogradu po 477.50)
Da zaključka je prišlo v delnicah Trbo-
veljske po 380.

DEVIZE

Ljubljana. Oficelni tečaj: London
174.57 — 177.77, New York 4425 — 4485,
Curih 1028.64 — 1038.64. Tečaj na svo-
bodnem trgu: London 215.90 — 219.10,
New York 5480 — 5520, Curih 1271.10 —
1281.10. Privatni kliring: Berlin 1772 —
1792, grški boni 37.50 din.

Curih. Beograd 10 Pariz 7.30, London
16.90, New York 431, Bruselj 69 Milan
21.70, Madrid 40, Amsterdam 229, Be-
lin 172.50, Oslo 98.50, København 83.50, Sofi-
ja 4.25, Lisabona 17.2550 Budimpešta 85,
Atene 3.00, Carigrad 3.3750, Bukarešta
2.1250.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna ško-
da 477 den., 4% agrarne 56.50 d.n., 4%
severne agrarne 56.50 — 57, 6% begliške
85.75 — 86.50, 6% dalm. agrarne 81 bl.,
6% šumske 68.50 bl., 7% stabiliz. 99 d.n.,
7% invest. 100 den., 7% Blair 102 den.,
7% Blair 102 den., 8% Blair 107 den.; dol-
nice: Narodna banka 7000 den., PAB 208
den., Trboveljska 380 — 390 (380).

Beograd. Vojna škoda 477.50 den., 4%
agrarne 57 — 57.50, 6% begliške 85 —
85.50 (85), 6% dalm. agrarne 80 — 80.25
(80), 6% šumske 80 den., 7% stabiliz. 99.50
bl., 7% Blair 101 bl., (101), PAB 212 den.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Novosadska blagovna borza (7. t.
m.) Tendence neremenjena Oves: baški,
sremski in slavonski 430 — 435. Ječmen:
baški in sremski 570 — 575. Koruza: ča-
su primerno suha z 20% vlage franko va-
gon ali šlep 224 (za vsak odstotek manj
vlage se cena povisa za 4 din), umetno
sušena koruza s 14% vlage 250 din Moka
(franko vagon ali šlep v dunavski bano-
vini): pšenična »Og« in »Og«. 723: 70%
oresejana pšenična moka 358: 65% enota
pšenična moka 382.25: nepresejana
pšenična moka 351: oresejana koruzna
moka ali koruzni zdrob z največ 14% vla-
ge 321: oresejana koruzna moka iz časa
primerno suhe koruze 250, nepresejana
230 Otrubi (franko vagon ali šlep dunav-
ska banovina): pšenični 200 koruzni s
kalmi 150 brez kalmi 70. Fižol: baški in
sremski 640 — 642.50.

General Uzun-Mirković †

Beograd, 7. marca. p. Snoči je v Be-
ogradu preminil po daljšem bolehanju di-
vizijski general Dragotin Uzun-Mirković.
Pokojnik je bil eden izmed elitnih ofirjev
naše vojske in je sodeloval v vseh
osvobodilnih borbah za svoje sponosni-
in osebno junaštvo je bil odlikovan z naj-
višjimi jugoslovenskimi in tujimi odiko-
vanji. Po končani vojni je zavzemal razne
visoke položaje. Bil je dalje časa kom-
mandant Beograda, pozneje poveljnik savs-
ke divizije, nakar je zavzemal razne dru-
ge važne in visoke položaje.

Nov naš konzulat na Madžarskem

Beograd, 7. marca. p. Na predlog zu-
nanega ministra so kr. namestniki pod-
pisali ukaz o otvoritvi generalnega konz-
ulata v Temešvaru.

Vlomilec obstrelil stražnika

Zagreb, 7. marca. o Okoli 2. ponoči je
policijski stražnik Niko Šorić srečal v Tuš-
kancu štiri moške, ki so se hitro razšli,
ko so ga opazili. To se mu je zdelo sum-
ljivo ter se je približal dvema, izmed ka-
terih je eden nosil na rami težek železen
vdrog in nekater druge predmete, ter ju
prašal, kaj nosita. Namesto odgovora je
eden od neznanec potegnil revolver ter
oddal proti stražniku dva strela. Policijski
stražnik se je takoj zgrudil, napadalca
pa sta pobegnila proti Cmrku ter izginila
v temi.

Pasanti so pozvali reševalce, ki so ranje-
nega policijskega stražnika prepeljali v ki-
rurško kliniko, kjer so ugotovili, da ga je
ena krogla samo oprasila na ramenu,
druga pa ga pogodila pod srce, kjer je
občutila. Stanje stražnika je zelo resno.
Policija je ugotovila, da gre za vlomilce, ki
so v pretekli noči vlomili v stanovanje
upokojenega ravnatelja »Prastedionce« Fr-
Laskovića na Tuškancu št. 88. Policija je
vlomilcem na sledu.

Gospodarske vesti

a— Uredba o državnem računovodstvu.
Kakor je znano, je pripravljena nova
uredba o državnem računovodstvu, ki do-
loča med drugim, da bo v bodoče prora-
čunsko leto (v državnih samoupravnih fi-
nancih) enako s koledarskim letom. Zato
so že vsi novi banovinski in občinski pra-
računi sestavljeni le do konca tekočega
koledarskega leta (in ne do 31. marca,
kakor doslej). Sedaj poročajo iz Beograda,
da je vlada odobrila načrt te uredbe o
državnem računovodstvu in je pričako-
vati, da bo uredba v kratkem objavljena.

a— Kaj so devizni tuzemci in inozemci.
Večerj smo objavili tolmačenje finančne-
ga ministra o tem, kaj je v smislu čl. 1
deviznega pravilnika razumeti pod trgo-
vino s tujimi plačilnimi sredstvi, kaj so
devize, in kaj tuja plačilna sredstva. To
tolmačenje je objavljeno v »Službenih no-
vinah« od 6. marca. V isti številki »Služ-
benih novine« je objavljeno še naslednje
tolmačenje o tem, kaj so devizni tuzemci
in devizni inozemci: Zaradi neenakega
tolmačenja, kdo je devizni tuzemec ali de-
vizni inozemec, dajem na osnovi čl. 21.
pravilnika o ureditvi prometa z devizami
in valutami naslednje tolmačenje: Deviz-
ni tuzemci so v smislu z devizno-valutnih
predpisov fizične in pravne osebe, ki imajo
v naši državi svoj kraj stanovanja,
stalno bivališče, poklice, sedež ali kraj
uprave podjetja odnosno obrata, kakor tu-
di podružnice inozemskih podjetij in obra-

Danes nam je umrl po daljšem trpljenju naš dobi, skrbni, zlati mož,
oče, brat, stari oče, gospod

Ivan Ostrožnik

poslovodja v pokoju in posestnik

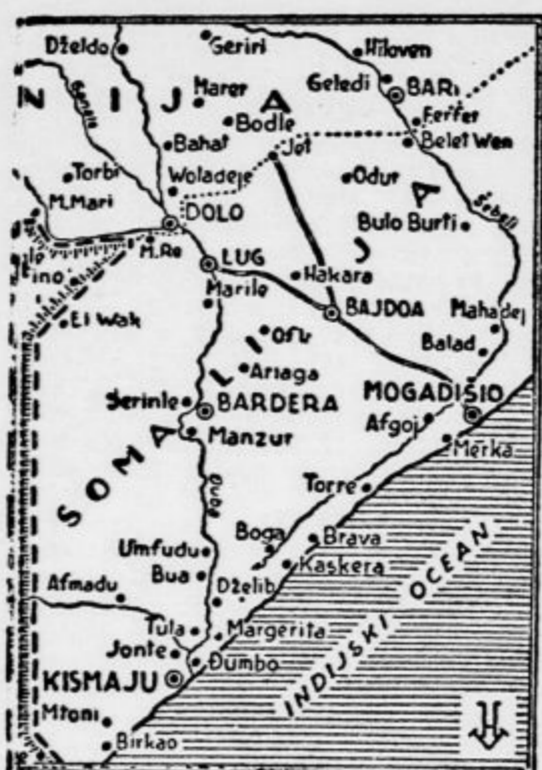
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 9. t. m. ob 16. uri
izpred hiše žalosti na Lokah, na pokopališče v Zagorju ob Savi.

Loke, Ljubljana, 7. sušca 1941.

Zalujoča soproga JOSIPINA; sin DRAGO; hčerke VIKTORIJA,
RUŽA por. ŠTERN, ANČKA por. JAVORNIK in PEPCA.
Rodbine: GLAVAČ, JAVORENIK, ŠTERN, BERGANT.

Košček deviške Afrike

Dežela Benadir med Džubo in Uebi Šebelijem - Somalski pastirji in dubati - Reka, ki se po dolgem teku izgubi v močvirje

Ozemlje med obema velikima rekama Italijanske Somalije Džube pri Kismaju in Uebi Šebelija nad Mogadišiem imenujejo domačini Benadir. Tu je še doma kos priste Afrike s tropsko vročino afriškega sonca podnevi, dočim so

noči hladne,

vendar pa prijažno mrzle. Bujna vegetacija, ki jo še najdemo v dolinicah ob teh dveh rekah, kmalu preide v enolično, s nizkim grmljem poraslo stepo, ki se polagoma dviga proti abesinski deželi. Čeprav imajo v teh krajih še nekam precej deževja, so le skromni pasovi zemlje obdelani in rade malo prasa in zelenjave. Namakanje s primitivnimi vedri na koleh ne zadošča za povečano rodovitnost zemlje.

Sulica, čutara za vodo, predpasnik iz kože ubite živali in kamela - to je vse premoženje, s katerim razpolaga

somalski pastir,

ki se hrani v glavnem s kamelijim mlekom in gazelijim mesom. Zato ni čudno, da je Italija v teh krajih lahko nabirala »du-

Strmoglavci napadajo Malto

Skoro ne mine dan, da ne bi nemški strmoglavci napadali Malte. V tej sliki je nemški slikar upodobil zalet strmoglavcev z vsemi posledicami napada

batec, vojake iz vrst domačinov. Moški so se radi dali najeti za službo v orožju, ker so na ta način rešili vprašanje svoje ekistence. Dubati so visoke in sioke rasti, finih udov, na glavi nosijo pisan turban, koža pa se jim sveti kakor polirana ebovinova. Njih pojava spada med

najlepše vojake

v afriških kolonijah ob morju. Italijanski oficirji hvalljo, da so to dobri vojščaki, pogumni, disciplinirani in tudi navdušeni za sport, kar se bo še nekoč pokazalo na olimpijskih igrah...

Na zemljevidu vidimo, da se Uebi Šebeli

pri Mogadišiu nenadom zakrivi ter teče namesto da bi se

izlil v Indijski ocean,

dalje nekako vzporedno z nabrežjem kakor bi se hotel združiti z Džubo. Do te združitve pa nikjer ne pride. Uebi Šebeli namreč usahne v obmorskem pasu in tvori razsežna močvirja, v katerih so nevarna gnezda malarije. Teh krajev se ljudje zaradi tega ogibajo. Struga Uebi Šebelija od Mogadišija proti jugozapadu ni stalna. Vode si prebirajo tek in spreminjajo korito v skladu s padavinami kakor bi hotela povedati, da ni nič stalnega pod soncem...

Novi lovci in bombniki

Hawker-Tornado, Short Stirling in Grumman G-36

Dopisnik londonskega »Daily Telegrapha« piše, da se bo kmalu pojavil v zraku nad Anglijo »Hawker Tornado«, najvažnejše britansko letalo, enosedeljni lovec. Pričakujejo, da bo to najvažnejši angleški lovec leta 1941. Opremljen je z novim strojem Rolls-Vulture, ki razvija 1750 k. s., do potrebi pa tudi 2000 k. s. Ameriški žurnal »Popular Aviation« mu pripisuje hitrost 680 km na uro; oborožen je s 14 strojnimi.

Drugi novi tip letala na Angleškem je Sheri Stirling, največji bombnik v seriji, ki jo pripravljajo. Njegovi štirje motorji razvijajo 5.500 k. s. in navozi izhko več bomb nego kateri koli drugi desetnih bombnikov. Dosegel bo lahko tudi najbolj oddaljene objekte, ne da bi se mu bilo treba med poletom spuščati na tla. Tretji novi tip je ameriški Grumman G-36. To je monoplan, ki so mu krila nameščena v središču in so širka nad 12 m.

Naslednji ameriški avioni so preleteli Atlantik z lastnimi sredstvi in prispeeli v

Smrt sina generala Gorta

Poročnik Charles Vereker, edini sin angleškega generala Gorta je umrl v četrtek minulega tedna. Našli so ga v stanovanju z rano, ki si jo je bil sam prizadejal s samokresom.

Vereker je služil v gardnem polku in je pokazal izredno junaštvo. Pomagal je voditi evakuacijo Dunkerquea lani poleti in je bil med zadnjimi angleškimi častniki, ki so zapustili to mesto. V sredo se je Vereker ponosrečil na voznji z motociklom, kar bi imelo za posledico njegovo izločitev iz vojske. Tega ni mogel prenesti. Bil je star šele 29 let.

Če še ne veš, zdaj izveš:

- da je francoska vlada sklenila postaviti v 500 pariških trgovinah, ki so židovska last, posebne upravitelje;
- da bo madžarski zunanji minister Bardonffy obiskal Nemčijo;
- da se pripravljajo v Nizozemski Indiji na borbo proti padalcem s priostrenimi bambusovimi trsi, ki jih zabodejo v zemljo potem ko so jim konice namazali z učinkovitim strupom;
- da je francoska vlada izdelala načrt za železnico skozi Saharo. Progo bodo zgradili v treh letih;
- da živi v Sovjetski zvezi 45.000 mater s številnimi otroki, ki prejemajo državno podporo;
- da bodo v Moskvi 10. t. m. proslavili 80-letnico smrti Tarasa Ševčenka;
- da je po poročilu lista »Arriba« za Carolom in go. Lupescu v Sevilli ostal nepravilni račun za 10 tisoč pezet, hotelu pa je ostala zbirka psov go. Lupescu;
- da se je sovjetska vojska umaknila s turških mej 30 milj globoko na ozemlje Sovjetske zveze;
- da je bil za novega direktorja Francoske komedije imenovan književnik Jean Louis Vandoyer;
- da je bolgarski državni svet odredil civilno mobilizacijo vseh zdravnikov, lekar narjev in bolničarjev, ki spadajo pod ukrepe ministrstva za narodno zdravje;
- da je državnemu svetu v Indiji predložil zakonski osnutek za uvedbo splošne vojaške obveznosti v tej deželi;
- da bodo v Plaznju otvorili muzej za pivo;
- da se nahaja v vsakem kubičnem cm zemlje stotoseč mikroskopsko majhnih živih bitij.

Veliko Britanijo: Lockheed-Hudson, štirimotorni bombnik ki ga imenujejo tudi »leteča trdnjava« Consolidated, dvomotorni hidroavion: Lockheed-Vega-Ventura, večji in hitrejši dvojni Hudsona.

Mlad grški vojščak

Temu grškemu vojaku je komaj 14 let, pa se je tako izkazal na bojišču, da je dobil čin kaplarja

A NEKDOTA

Približno v istem času, ko se je rodil Napoleon, je objavil francoski general grof Guibert učno knjigo vojaške taktike, ki je zbudila veliko pozornost in so jo smatrali za zadnjo besedo vojne znanosti. Ta knjiga je trdila in dokazovala, da je doba velikih evropskih vojn minila, in sicer za vselej. V bodočnosti, je pisal grof Guibert, so oboroženi spori v večjem obsegu nemogoči. Velikih bitk ne bo nikoli več, ker je to po »sedanjem stanju vojne znanosti nemogoče. Kakor rečeno je knjiga izšla tedaj, ko se je rodil Napoleon...

VS AK DAN ENA

»Ali si slišala, da se je zaroka med Gino in zdravnikom razšla?«
»In zdaj pomisli še to nesramnost: Postal ji je račun za 67 obiskov...«
(»Amus«)

Nemško letališče v Italiji

pod vročim sicilskim soncem

Dobitek pred usmrčenjem

Na smrt obsojeni zločinec je denar namenil svojemu krvniku

»Basler Nachrichten« poročajo o nenavadnih okoliščinah neke usmrtnice v čarobnem orientalskem Teheranu.

Nedavno je bil v tem mestu brivec Boiko obsojen na smrt, ker je izvršil roparski umor. Preden se je imela sodba izvršiti, pa je prišlo obvestilo, da je na smrt obsojeni zadel v loteriji glavni dobiček. Boiko ni imel svojcev, zato je moral malo pomisliti, komu bo zapustil denar. Da bi ga dobila državna blagajna, tega ni hotel. In tako je prišel do sklepa, da bo še najbolj pametno, če izroči srečko za izplačilo svojemu krvniku, vendar pod pogojem, da ga usmrti na skrajno human način.

V tej pogojnosti je res nekaj neobičajnega in čudnega. Kajti zakon veleva rablju, da mora poslati zločinca na drugi svet

— a prav ta zločinec bo po vsej priliki položil temelj njegovi blaginji v bodočnosti. Pravijo, da bo krvnik po usmrtni Boika dal svojemu krvavemu poklicu slovo. Zločinec, ki je zadel glavni dobiček ter ga podaril usmrtniku, bo zadnji, ki bo umrl od roke tega krvnika.

Tudi on je brezdomec

V londonskem živalskem vrtu imajo vrana, ki mu je bomba ubila dobro gospodinjko, tako, da so se morali zavzeti za njegovo usodo ljubitelji ptic

Smuči na tekočem traku

Švedski tisk opisuje nov stroj, ki je sposoben v eni uri izdelati 200 smučar standardne velikosti. Ta stroj nadomešča več različnih strojev. Neka švedska tovarna je mogla s pomočjo tega stroja izvršiti naročilo 18.000 parov smučar za švedsko vojsko. Tudi inostranstvo se zanj zanima.

Obsodbe zaradi vohunstva v Švici

Vrhovno kazensko sodišče za Švico v Lausanni je te dni izreklo obsodbo v procesu proti vohunu Arturju Fonjallešu. Obtoženec je priznal krivdo in je bil obsojen na tri leta roblje ter na pet let izgube častnih državljanskih pravic. Njegovi soobtoženci Walter Steinweg, Hans Kronenbitter, Frieda Eklinston in Charles Naegeli so bili obsojeni na 6 do 12 mesecev ječe. Nekaj tujih državljanov, ki so bili zapleteni v to vohunsko afero, je švicar-

Ciklon je opustošil Portugalsko

Sredi februarja je razsajal na Portugalskem ciklon, ki je povzročil strašno razdejanje. Slika prikazuje razbitine ribiških hiš pri Alchocheti

H. Adams: 18

Daisy in Rosemary

Roman

»In boste storili vse, da zadovoljite gospoda Carterja?«

»Gospod bo presenečen, milostiva.«

Da se je gospa Warralyjeva vprašala, kako je bilo mogoče, da je gospod Remer prišel v Dinard s šoferjem, a brez voza, bi bila nemara tudi ona presenečena. A to ji ni prišlo na misel. Alfred Smith je dobil službo in je drugi dan s pismom za gospoda Carterja odpotoval v Anglijo. In čudno, takisto je storil gospod Remer. Morda je hotel začeti svojo vožnjo z jadnico baš na Angleškem...

Puddletown je opravičil vse, kar je bila obljubila gospa Warralyjeva. Prijazna vednost tega gnezdeca in njegove okolice je bila gostom nekoč novega; podoba je bilo, da se nikomur nikamor ne mudi; še krave na širnih zelenih travnikih so bile mirnejše in krotkejšee kot drugod. Tih, vijugasta rečica, stare kmečke hiše, ki jim je opečnate strehe pokrival zlatorjavkast mah, in rumene barvne liste cvetočee žoltopline na močvirju in sečeh, vse to je pripovedovalo o miru, pridobljenem po viharji, strastni mladosti.

Old Friary sam je bil prelesten. Staro, od solnce in vetra otenjeno kameno zidovje je ma'one izginjalo pod višnjeviimi češuljami glicinji, ki so plezale do slemen, ob vhodnih vratih je stala kras-

na stara magnolija v lišpu svojih prečudno lepih belih cvetov, in streha je bila prerušena z zlatim in zelenim lišajem.

Tudi notranja opravila se je sklada'la z vnanjostjo. Mnogo zapovrstnih pokolenj je bilo ubl'žlo prvotno samostansko strogost in preprostost. Leseni opaž je bil temnorjav in staro bakreno orodje se je od nenehnega snaženja in likanja svetilo kakor srebro.

Doran Carter je opozoril Daisyjo na silke prednikov, rekoč, da bi utegnile nekatere izmed njih predstavljati ženske glavnice njegovih mini tur. Postelja Karla II. je bila še natanko v tistem stanju kakor za časa kraljevskega begunca druge postelje pa so izvolnjevale vse, kar si mogel pričakovati od mehkih, prožnih žimnic, in stari čestitljivi opravi ni v ničemer manjkalo udobnosti, ki jo terjata današnji čas.

Dvornik Johnson in gospa Greenova, kuharica in gospodinja, sta soredela nove prebivalce. Kot izvežbana služabnica seveda nista pokazala, ali sta nad prihodom tolikšne družbe presenečena ali ne. Doran Carter se jima je znal takoi prikuciviti »Poslušajta,« je začel »Vajinih tukajšnjih delovnih razmer ne poznam, vem samo, da nas je precejšnje število. Ako torej potrebujeta pomoči iz vase, si jo kar dobita. Velja?«

»Da, gospod.« je mirno odvrnil Johnson. »Hvala lepa, gospod.« je rekla gospa Greenova. »Se nekaj, gospo Warralyjeva vama daje plačo... ali je to v redu?«

»Tako ste z njo dogovorili, gospod, kakor nam je sporočila.«
»Lepo. Dajal vama bom isto plačo, tako da bosta

imela za čas našega bivanja dvojno mezdo. Sta zadovoljna?«

»Zelo ste dobri, gospod.« Tudi najpopolnejšega vseh dvornikov bi bilo spravilo takšno naznanilo kolikor iz ravnotežja. Tu se je pridruževalo še to, da je moral poročati novemu gospodarju o šoferjevem nepravilnem ravnanju. »Gospa Warralyjeva je najbrže šele danes zvedela,« je dodal.

Ta reč gospoda Carterja ni posebno motila. On sam, kakor tudi Bill in Gaster, so le malokdaj potrebovali šoferja: celo Daisy je bila dovoljkrat sedela za volanom Rosemarvijnega Morrisa Težava torej ni bila v tem, kdo jih bo vozil marveč v tem, kako naj si toliko izkušenih avtomobilistov razdeli bore dva voza.

Prišlo se je idilično življenje. Na Daisyjino prošnjo skesane Pongice niso bili odsvolili in na velikem, lepem vrtu je bil mali Dor'e s svojimi varuhama tako srečen in tako dobro spravlien, tako daleč od vseh nevarnosti, kot so si vobče mogli želeli. Gospod in gospa Carterjeva sta se vozila na izlete po okolici ter občudovala zgodovinske kraje, ki sta jih odkrivala. Bill in Daisy sta jih kdaj pa kdaj spremljala, neredko pa sta se klatila tudi na svojo pest, igrala v Broadstonu golf in mnogo veslala.

Gaster in njegova žena sta se posebnostno zanimala za stare cerkve, ki sta jih obiskovala kar zaporedoma. Cerkev v Puddletownu je bila edinstven dragulj. Kostanjevo java, neuglajen lesen s reha in čudne, zaprte cerkvene klopi so bile še natanko tiste kakor pred sto in sto leti. V ozadju je bil visok kor, na katerem so stala nešteta pokolenja

pevcev in godbenikov, zdavnaj preden je kdo pomislil na orgle. Sam oče Thomasa Hardvija je tam nedeljo za nedeljo igral na gosli, zdaj pa so zavzemale to mesto orgle, ki so jih bili morda podarili potomci nekdanjih godbenikov. Krasno ohranjeni stari grobovi, ki bi bili bolj sodili v kakšno stolnico, so se spominjali slavnih rodovin.

Daisyji se je zdelo novo življenje polno zanimivosti. Na potovanju se je bil pripetil en sam mučen dogodek. Daisy je imela seveda poseben potni list. Ko so še čakali pri odpravnici, je Bill v šali segel po niem. Rekel je, da hoče videti, ali je fotografija dobra. Ko bi bil odprl knjižico, bi bil videl pod sliko njeno pravo ime.

»Ne, Bill,« je prestrašeno vzkliknila. »T« si ke ne smeš videti... grozno je grda. Ko prideva v Puddletown, ti pokažem boljše.«

»Reči hočeš, ti dam!«

»Da, če jo res hočeš imeti...«

Bill se je priklonil. »Velja. Upam, da bo uradni prenesel strah, če je slika res tako grozna. In upam, da te ne zadrže, ako je premalo podobna...«

Daisy ni odgovorila in je molče krenila mimo odpravnice.

V Puddletownu skoraj ni mislila, da bi se ji bilo česa bati; sleherni dan tega mirnega, pokojnega življenja ji je bil toliko kakor prelesten dar.

Toda v notranosti stare hiše vendar ni bilo tistega soglasja, ki bi ga bil človek pričakoval. Zmrom je vladalo med Gasterjem in njegovo ženo na eni pa Billom in Daisyjo na drugi strani nekakšno se je vodila ta drobna vojna, niso mogle utajiti njene resničnosti.

BELEŽKE

„Ne politika slabosti, temveč politika zrelosti“

»Hrvatski dnevnik« posveča večerajšnji uvodnik evropskemu mednarodnemu položaju, o katerem pravi, da postaja vse bolj kompleksna. Med drugim izjavlja: »Nevojujoče se države morajo neprestano zavzemati nova stališča do dogodkov in želja vojuijočih se držav. Pojem nevtalnosti postaja vedno bolj relativen. Danes močje prehajamo preko mnogih dejanj in ukrepov, ki bi jih smatrali nekoč za grobo kršenje nevtalnosti. Zrtvujejo se manj važni interesi, da se ohranijo bolj važni. To ni politika slabosti, temveč samo dokaz zrelosti. Nevtalnost je načelo naše zunanje politike, ki jo želimo v čim večji meri ohraniti. Politiko nevtalnosti bomo vodili tudi v bodoče in skrbeli za to, da naša država ne bo postala področje na katerem bi se obračunavale velike sile. Mi smo iskreno za mir, a čuvajoč mir bomo storili vse, kar je potrebno, za naš narodni obstoj in za našo narodno svobodo.«

„Balkanski mir“

Odlčno urejevana sarajevska revija »Pregled« objavlja uvodnik »Balkanski mir«. V njem pravi med drugim: »Pazljivo moramo spremljati orjaški potek borbe okoli nas. Borba se tiče vsega sveta in tudi nas samih. V naši državi nihče ne želi vojne in naj je potem razpoložen kakor koli že do vojuijočih se držav. Naša sveta dolžnost je čuvati mir, ki pa more biti samo časten mir. Mi ne smemo nikdar pozabiti, da so velike države in narodi v borbi na življenje in smrt in zato ne poznajo sentimentalnosti in obzirnosti.«

Tedensko glasilo HSS za Dalmacijo

V Splitu je izšla prva številka novega tednika »Dalmatinska Hrvatska«, ki ga izdaja v imenu Hrvatske seljačke stranke za Dalmacijo prof. Ivan Poduje. Tednik ima 8 strani in objavlja večinoma ideološke članke. V uvodniku pravi, da bo tomlač politike vodstva HSS za dalmatinske Hrvate. »Dalmatinska Hrvatska« je nadomestilo dnevnika »Hrvatski glasnik«, katerega je izdajala HSS nekaj let v Splitu a ga je morala pred meseci ustaviti zaradi prehude konkurence zagrebskih listov.

Še o koncentraciji

»Riječ, glasilo Samostojne demokratske stranke, piše v zvezi z različnimi vestmi in ugibanji o koncentraciji: »Naša notranja politika je bila začnje čase vsa prežeta pričakovanj široke koncentracijske vlade. Potrebno take široke politične koncentracije so naglasili vsi merodajni politični krogi. Sedaj pa smo zvedeli v razgovoru z uglednim članom vlade, da s koncentracijo zaenkrat ne bo nič.«

Obsodba zaradi žalitve dr. Mačka

V ponedeljek je bila pred okrožnim sodiščem v Zagrebu prva razprava zaradi razžaljenja dr. Mačka kot podpredsednika vlade. Državno tožilstvo je obtožilo na podlagi prijave sreskega načelnika v Veliki Gorici nekoga Ivana Krhančiča, ker je na nekem zborovanju v Strmcu izsual neresnične očitke o delovanju dr. Mačka kot podpredsednika vlade. Obtoženi Krhančič se je zagovarjal, da je bil takrat močno pijan in da se ne spominja, kaj je vse govoril. Obžaloval je svoje napade na dr. Mačka in izjavil, da ima popolno zaupanje v voditelja Hrvatov.

Sodišče je sprejelo Krhančičevo obžalovanje na znanje in ga je izjemoma obsodilo na tri mesece zopora samo pogojno na leto dni zopora. Po informacijah zagrebskih listov je bila to prva obsodba zaradi žaljenja dr. Mačka kot uradne osebe. V bodoče pa se bo vršilo pred hrvatskimi sodišči več takih razprav, ker se bodo morali zagovarjati zaradi žalitve dr. Mačka razni frankovci in razširjevalci frankovskih letakov, naperjenih proti dr. Mačku.

Izključitve iz Jugorasa

Iz »Jugoslovenskega radnika« zveemo, da je glavno vodstvo Jugorasa, katerega glasilo je list, na svoji zadnji seji »ugovotilo škodljivo delo nekaterih svojih vodilnih funkcionarjev. List navaja v tej zvezi tajnika centralnega odbora delavskih zbornic Zarije Popovića, tajnika novosadske delavske zbornice Boška Spasića, tajnika delavske zbornice v Skoplju Slavka Petrovića in Danila Radovića, predsednika Jugorasa v vrbski banovini. Vse te štiri funkcionarje je vodstvo Jugorasa izključilo iz organizacije in predložilo ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje, da jih razreši njihovih službenih mest, na katera so bili postavljeni kot predstavniki Jugorasa.

O politiki dr. Markovića

»Deloc, glasilo bivšega ministra pravde dr. Lazarija Markovića objavlja beležko, v kateri zavrača napovedi, da se bodo pristajši dr. Markovića sedaj razšli, ker njihov šef ne sedi več v vladi. List pravi: »Tako trditve so čisto smešne, ker je znano, da dr. Marković kot minister in član vlade ni storil ničesar za svoje pristaje in prijatelje. Skrbel je samo za narodne in državne potrebe in posle. Poleg tega je zbiral radikale in jih prid bval za politiko srbsko-hrvatskega sporazuma. Sicer pa so v resnici za dr. Markovića vsi pravi radikali, ker se žele vsi radikali združiti. Izmiro tvorijo samo neznatna skupinca bivših strankinih prvakov, ki so čisto osamljeni, ker jih je narod zapustil, ko je videl, da ne računajo z njegovim »razloženjem in njegovimi potebami.«

Hrvatski gospodarski predstavniki v Nemčiji

V Nemčijo so, kakor poročajo zagrebski listi, pred dnevi prišli iz Zagreba direktor »Gospodarske sloge« Ljudevit Tomasić, direktor zavoda za proučevanje kmečkega in narodnega gospodarstva dr. Tomo Jančičević ter predstojnik banovinskega oddelka za obrt, industrijo in trgovino dr. Mirko Lamer, da spoznajo nemške gospodarske ustanove, zlasti združbe. Najprej so obiskali veleselem v Leipzig, potem pa so odpotovali dalje po Nemčiji ter si ogledali razne ustanove gospodarskega in združnega značaja. V četrtek zvečer je imel dr. Lamer uspešno predavanje v Berlinu, ki so mu prisostvovali zlasti predstavniki nemškega gospo-

darstva. Opisal je na kratko zgodovino postanka banovine Hrvatske ter njen gospodarski razvoj. Predavanju je prisostvoval tudi jugoslovenski poslanik dr. Ivo Andrić.

Iz Berlina bodo ravnatelj Tomašič, dr. Jančičević in dr. Lamer odpotovali na Dunaj, kjer bodo v nedeljo skupno s podpredsednikom HSS in Avgustom Košutićem prisostvovali otvoritvi dunajskega velesejma.

Iz »Slovenskega delavca«

Vodja slovenskega dela Jugorasa, Zvezd združenih delavcev, kaplan Andrej Križman izdaja za svoje prijatelje tednik »Slovenski delavec«, ki ima posebno rubriko: »Pisana šara«. V njej čitamo med drugim, da je ljubljanski kino »Unione« ki je podjetje Prosvetne zveze, ustavlil predvajanje sovjetskega filma »Cirkus« po intervenciji »Slovenskega delavca«. S ponosom se trka »Slovenski delavec« na prvi in pravi: »Z veseljem ugotavljamo, da je moral »Cirkus« z dnevnega reda in lepo prosimo, da naj nas naši kino-podjetniki nikoli več ne izživajo z boljševiskimi filmi.«

Glasilo g. Križmana je tudi neizprosen sovražnik slovenskih krščanskih socialistov in njihovega glasila »Delavske pravice«. O tej stvari, da bo »hodila še naprej pot slabo vzgojenega paglavca, pot dosejanega razdvajanja in razkrajanja, pot ljubimkovanja z marksizmom, dokler jo sama pošteno ne izkupi in jo narodno zavedno delavstvo pošteno ne našešča.« Primerja jo z mladim smrkavcem, ki se prav nič ne zmeni za materina svarila in dobre nasvete. Žal »Slovenski delavec« ne pove, kdo naj bi bila za Jugoslovensko strokovno zvezo ta »dobra mati«...

Italijanske napovedi o bližnjih dogodkih

Rimski procevalec budimpeštanskega vladnega glasila »Pester Lloyd« podaja v svojem dopisu z dne 3. t. m. pregled italijanskih glasov k vkorakanju nemške vojske v Bolgarijo ter navezuje na to nekaj italijanskih napovedi o bližnjih dogodkih. Tako piše med drugim, da pričakujejo v Rimu v prihodnjih tednih bistvene razčiščenosti položaja na sredozemskem bojišču in da je s tega vidika navzočnost nemških čet na Balkanu v bližini sredozemske obale izredno velikega pomena. Vendar ni nujno, da bi morale takoj nastopiti vojaške posledice te navzočnosti nemških čet. V kratkem bo mogoče presoditi predvsem grške reakcije na to dejstvo.

V Rimu — pravi dalje madžarski novinar — smatrajo, da je vojna v Sredozemlju stpila sedaj ne v odločilne, temveč tudi v zelo vroče razdobje. Samo zaradi navzočnosti nemških čet v Bolgariji sicer ni pričakovati večjih zapletov, toda gotovo je, da se sedaj tudi Angleži pripravljajo na resne borbe. Zaupanje v končno zmago je v Italiji slej ko prej popolno, vendar pa so listi dovolj previdni tudi v tem pogledu in pripravljajo italijanski narod na nadaljnje hude borbe. Vsekar sodijo v Rimu, da bo navzočnost nemških čet v Bolgariji približala grško vprašanje končni rešitvi v italijanskem smislu. V ostalem pa čakajo predvsem na nadaljnji razvoj operacij v Libiji.

SOKOL

Najnovejša številka »Sokolske volje«, ki je bila izdana 5. marca je posvečena spominu prvega starešine jugoslovenskega sokolstva, br. dr. Ivana Oražna. Na naslovnih strani je priobčena slika nepozabnega pokojnika, ki je 11. marca leta 1921. pred 20 leti moral v prerani grob. Njemu v spomin je napisan globoko občuten uvodni članek, ki riše s krepkimi potezami osebnost in značaj pokojnega prvega zveznega staroste. Pričujoča številka vsebuje dalje nekaj zanimivih člankov, tako n. pr. o petdesetletniku br. Jerasu, spomine na sokolski pohod v Logatec pred 20 leti, o 75-letnici znanega sokolskega borca br. Benčana v Celju itd.

Seja medzupnega odbora slovenskih žup bo v nedeljo ob 9.30 v posvetovalnici Ljubljanskega Sokola. Zastopniki žup bodo obravnavali važna vprašanja, ki se tičejo vseh petero žup v Sloveniji, kakor n. pr. razna strokovna vprašanja, zadeve sokolske tiska, kolektarjev, medžupnih tekem, zletov in drugih skupnih zadev. Povabljeni so vsi župni starešine, načelniki, načelnice, tajniki in prosvetarji.

33. občni zbor mačinega Sokola v Mariboru je bil prednočnim v Sokolskem domu. Otvoril in vodil ga je zaslužni starosta dr. S. Fornazarić. Po uvodni poklonitvi Nj. Vel. kralju Petru II. ter počastitvi spomina umrlih članov so sledila izbrana poročila staroste dr. Fornazarića, tajnika Kralja, načelnika Jurmana, prosvetarja Dojčinovića, blagajnika Bezjaka, gospodarja Bureša, matrikarice Darinke Kocmurjeve, referenta za narodno obrambo dr. Rosine arhivarja Nića, socialnega referenta J. Bratoža, blagajnika Erhatiča, referenta za gradbeni osek R. Lenarda, zdravstvenega referenta dr. Pavliča in referenta za Petrovo petletko A. Kralja. V imenu nadzornega odbora je predlagal dr. L. Boštjančič razrešnico vsemu odboru za vgljedno sokolsko in nacionalno delovanje s posebno pohvalo društvenemu blagajniku ter blagajniku gradbenega oddelka. Matični Sokol šteje 1353 sokolskih pripadnikov. Novi članov je pristopilo 97. Supna vrednost premičnin ter nepremičnin je 1.307.150 din., skupni promet gradbenega oddelka 1.261.929 din. Pri volitvah je bil izvoljen po večini dosejani odbor z agilnim starostom dr. S. Fornazarićem na čelu. Občni zbor je s toplimi pohvalnimi besedami pozdravil zastopnik mariborske sokolske župe prof. Struna. Na občnem zboru je bilo govora o raznih aktualnih zadevah, med drugim tudi v ustanovitvi novega Dijaškega doma v zvezi s položajem sedanjega Dijaškega doma v Prešernovi ulici. Krasno uspel zbor se je zaključil s petjem sokolske himne.

Sokol Ježica. Člani dramskega oddelka Sokola III. Bežigrad bodo uprizorili v nedeljo 9. t. m. kot gostje na našem odru komedijo v treh dejanjih »Holywood«. Začetek točno ob 19. uri. Bratski igralci so s to komedijo nastopili uspešno tudi že drugod. Zato vabimo članstvo in ostalo občinstvo k uprizoritvi, ki bo gotovo sprejeta od vseh z zadovoljstvom. Odbor.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 8.: Šesto nadstropje. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
Nedelja, 9. ob 15.: Princezka in pastirček. Mladinska predstava. Globoko znizane cene od 14 din navzdol. Ob 20.: Othello. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Ponedeljek, 10.: zaprtlo.
Torek, 11.: Cigani. Red terek.
Sreda, 12.: Brez tretjega. Izven. Proslava 40letnice umetn. dela Hinka Nučiča in gostovanje Vika Podgorske.

Peštra silka iz »odbojnega življenja« vele-mesta Pariza je Gehrijeva igra »šesto nadstropje«. Dramatik popelje gledalca v zanimiv montmartrski hotel, kjer prebivajo v šestem nadstropju najrazličnejši stanovci. Jedro igre je ljubezenska zgodba mladega dekleta. Igrali bodo Simčičeva, Jan, Sever, Lipah, Gabrijelčičeva, Gale, Mira Danilova P. Juvanova, Slavčeva, Santicnova, Daneš, Kaukler in Eratina. Režiser dr. Krefl.

Hinko Nučič, režiser in igralec zagrebskega Narodnega gledališča, bo praznovao 40letnico umetniškega dela v Ljubljani dne 12. t. m., ko bo gostoval skupaj s soprogo Viko Podgorsko v Begovičevi drami »Brez tretjega«. Ta zaslužni delavec na polju slovenske gledališke umetnosti bo praznoval svoj jubilej tudi v Mariboru, kjer je kot voditelj gledališča mnogo storil za njegov prosp. Njegov jubilej v Mariboru bo 15. t. m. Ker je zanimanje za to predstavo veliko, priporočamo nakup vstopnic v predprodaji ter opozarjamo, da je treba že rezervirane vstopnice dvigniti v ponedeljek.

OPERA

Sobota, 8.: Ples v maskah. Izven. Gostovanje tenorista mariborskega gledališča Anatola Manoševskega

Nedelja, 9. ob pol 17.: Koncert v proslavo 25letnice ustanovitve Prve dobrovoljske divizije v Rusiji. Izven. Ob 20.: Carmen. Izven. Gostovanje altistke Elze Karlovičeve in sopranistke Manje Mlejnik-Sibinovičeve.

Ponedeljek, 10.: zaprtlo.
Torek, 11.: Rusalka. Red A.
Sreda, 12.: Sabska kraljica. Red sreda. Gostovanje J. Gostića, tenorista zagrebske opere.

Zanimivo gostovanje v »vrediljevi operi« »Ples v maskah«. V operi bo gostoval v soboto prvič Anatol Manoševski, bivši član zagrebske opere, sedanj član mariborskega Narodnega gledališča. Pel bo tenorsko partijo Riccarda. Manoševski je bil tako v Zagrebu kakor zdaj v Mariboru nosilec glavnih tenorskih partij.

SENTAKOBSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 8.: Visoka pesem.
Nedelja, 9. ob 15.15.: Gospa ministrica. Popoldanska predstava. Poslednjič. Ob 25.15.: Visoka pesem. Poslednjič.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 8.: Razvalina življenja. Premiera. Finžgarjeva proslava.
Nedelja, 9. ob 15.: Caričine Amazonke. Ob 20.: Jazbec pred sodnijo; Muha; Anal-fabet. Gostovanje Klajčeve družine.

Iz Kranja

r— Krušne karte naj odslej dvigajo vsi pri omih trgovcih, katere so stranke navedle v prijavnicah. V občinski pisarni prejmejo nakaznice samo še one stranke, ki iz kakršnihkoli vzrokov niso prejele nakaznic v februarju in jih prejmejo sedaj prvič.

r— Glasbena šola v Kranju bo imela redni občni zbor v nedeljo 9. t. m. ob 10. v glasbeni sobi gimnazije v Kranju.

r— Kondor razstavlja karikature. Iz Ljubljane je prispel v Kranj karikaturnist Kondor, da pripravi tudi Kranjčanom in ostalim Gorenjcem nekaj prijetejnega užitka. Razstavo bo odprl jutrišnji nedeljo v Narodnem domu in bo odprta do 19. t. m. dnevno od pol 10. do 19. ure. Vstopnina je 5 din, za dijakje 2 din.

Iz Trbovelj

t— Presrečna letna slavnost — slovo upokojenih učiteljc g. Erne Zenkovičeve in Ljudmille Arzenškove je bila v četrtek na dekliški šoli. V toplih besedah so se od njih poslovile učence ter vsaki izročile okusno opremljen zvezek pismenih poslovil učenk. V imenu šole se je poslovila od njih šolska upraviteljica ga. Preželj Iva in v svojem govoru očrtala njihove zasluge za šolo, za vzgojo in pouk mladine. Tovarišice na šoli pa so jima izročile okusno izdelani diplomi, delo učiteljca g. Milana Mahkote z Dola pri Hranstniku. Presrečno slovo bo ostalo v najlepšem spominu obeh upokojenima učiteljicama, šolski mladini in vsemu učiteljsstvu na šoli. Delavni in požrtvovalni učiteljici, ki sta večino službene dobe prebil v Trbovljah, naj še dolgo uživata zasluženi pokoj!

t— Upraviteljstvo II. drž. deške ljudske šole vjudno vabi starše šoloobveznih otrok na roditeljski sestanek, ki bo v torek 11. t. m. ob 17. uri v učilnici III. razreda gornje šole.

t— Ker gospodinje ni bilo doma, so služkinji pri Zibretovih zrasli dolgi prsi. V odsotnosti domačih je zadnji nedeljo izrabila za drzno tatvino, s katero je gospodarje olajšala za celo vrsto oblek, perila, obutve in zlatine. Domači so odkodovani za več tisoč dinarjev. Tatvica seveda ni prišla več v službo. Znanici pravijo, da je odpotovala v Zagreb k prijatelju.

Iz Ptujja

j— Glasbena Matica ponovi svoj instrumentalni in vokalni koncert v nedeljo 9. t. m. ob 15. uri v Mestnem gledališču po znižani vstopnini. Predprodaja vstopnic v trafikli Tomše.

j— Zadržna pot g. Erne Klemenčičeve. V torek smo spremili na njen poslednji poti ugledno ptujsko trgovko g. Erno Klemenčičovo, katero je rešila smrt dolgega in mučnega trpljenja. Kako zelo je bila pokojnica priljubljena, je pričel njen pogreb. Od blizu in daleč so prihitali ljudje, da se še zadnjikrat poslovijo od dotle gospe. Od odprtem grčbu ic spregovorili poslovinne besede proš g. Greif. Naj ji bo lahka domača zemlja in blag ji spomin.

j— Zvočni kino predvaja drevi ob 20.

PODJETJE V SLOVENIJE ISCE

KEMIKA (ing.)

samo provzornost moč. — Nastop takoj. — Ponudbe z zahtevami na ogl. oddalek »Jutra« pod »S praksov«

in v neležjo ob pol 19. ter joi 21. uri film poln senzacij z naslovom »Dr. XX«. V glavni vlogi priljubljeni igralec Gustav Fröhlich. Za dodatek filmski žurnal.

Kinematografi

Jesenice. Zvočni kino »Radio« bo predvaja v soboto in nedeljo ob 20. uri (v nedeljo tudi ob 15. uri) vefilim »Robinzon z južnega morja«. Med dodatki tudi Alfa kamera in vojni tednik. — Sledi »Zmagoslavje pravice«. (—)

Ribnica. Sokolski zvočni kino bo predvaja danes in jutri popoldne in zvečer ob običajnih urah film »Vdovca«. Za dodatek Foxov zvočni tednik. (—)

Dolenji Logatec. Zvočni kino Sokol predvaja danes ob 20.15 in jutri ob 16. in 20.15 uri stljajni glabeni vefilim »Veliki valček« (življenje Johanna Straussa). V glavni vlogi Louise Rainer, Fernand Gravet in Milica Korjus. Vsem ljubiteljem lepe glasbe ogled toplo priporočamo. Vstopnina običajna! (—)

Sevnica. Zvočni kino predvaja danes in jutri češko muzikalno komedijo »Na cvetju postiano«. Lida Baarova. (—)

SPORT

Spet bodo oživela nogometna igrišča Spored v Ljubljani: Viktorija (Karlovac)—Ljubljana jutri ob 15. s predtekmo ob 14.

Tekme za državno prvenstvo v nogometu, ki se začno prvo nedeljo aprila, bodo spet razgibale sportni svet naše Ljubljane. Saj se bodo skozi 14 terminov borili najboljši nogometni klubi iz vse države za naslov najboljšega med seboj.

Uspeh nogometa naše ožje domovine bo odvisen od sposobnosti, volje in števila dobrih igralcev, s katerimi bo mogel nastopati naš reprezentant. Vsakemu posamezniku je treba dati predvsem kondicijo, da bo lahko vzdržal velike napore, ki ga tako tekmovanje zahteva od posameznika. Ljubezen do kluba in čut za skupnost mora priti do izraza, če hočemo biti kos ostalim udeležencem, ki so tudi v gmotnem pogledu močnejši od nas.

Vodstvo kluba se trudi, da bi s prijateljskimi tekmami nudilo možnost treninga svojim enajstorci, simpatizerji in sportno občinstvo pa naj s svojo navzočnostjo pomaga klubu, da ne zaide v dolgove zaradi teh prireditiv.

Spored bo na igrišču Ljubljane, in sicer glavna tekma ob 15., predtekma med kombinirano enajstorico Ljubljane in svobodo pa ob 14.

Jadran v Trbovljah

Razen v Ljubljani bodo jutri otvorili nogometno sezono tudi v Trbovljah, kjer se bosta v prijateljski tekmi srečali enajstorica Jadrana iz Ljubljane in domačega Amaterja. Oba kluba sta bila že čisto soprotnika in prijateljskih tekmah, ki so se zmerom končale s tesno zmago za enega izmed obeh. Domačini bodo sicer nastopili brez vsakega zimskega treninga, vendar ni dvoma, da bodo kljub temu pokazali vsorutino, ki so si jo pridobili v lanski ligalskih tekmah. Tekma se začne ob 15.30 in

Veleslalom na Golteh

za prehodni pokal M. Meštrova, trgovca iz Celja

Jutri v nedeljo ob 10. bo na Golteh v izvedbi smučarskega oddelka SPD v Celju tekmovanje v veleslalomu za prehodni pokal g. M. Meštrova, trgovca iz Celja, na progi dolgi 2000 m in z višinsko razliko okrog 600 m. Razen celjskih tekmovalcev bodo gotovo sodelovali tudi mariborski v borbi za osvojitve lepega pokala, ki ga brani Celjan Jaka Breznik in si ga bo skušal jutri osvojiti dokončno. Krasno vreme in odlične snežne razmere bodo gotovo privabile veliko ljubiteljev belega sporta na Golte.

V nekaj vrstah

V zvezi z večeraj objavljeno notico, ki smo jo posneli po zagrebskih listih in po kateri naj bi se jutri v Zagrebu sestali akademski table-teniški reprezentanti Jadrana in Ljubljane, nas obvešča JNAD Jugoslavija, da ta vest ni točna. Res pa je, da bodo v Zagrebu gostovali table-teniški igralci JNAD Jugoslavije proti ekipi Haška v postavi, kakor smo jo že objavili (Djilnovski, Dernovšek, Medved in Pustoslavskova).

»Novosti« pišejo, da je dobila Haškova table-teniška sekcija veliko ojačenje, ker je v njene vrste pristopil eden od najboljših igralcev v državi in bivši državni prvak Maks Marinko. Kot učitelj na deželi je bil Marinko dozdaj član ljubljanskega Hermesa, vendar mu bo bližina med škocijanom, kjer službuje, in Zagrebom omogočila, da bo lahko igral pri Haškovi. Kakor pristavljajo, se bo Marinko že sredi tega mesca udeležil daljše turneje Haškove ekipe po Nemčiji, Švedski in še drugod. Za reinitnost te vesti prepučamo seveda vso odgovornost zagrebskemu listu.

Te dni je izšel letak, ki ga je izdala hrvatska kolesarska zveza za veliko mednarodno dirko okrog Hrvatske v dnevih od 15. do 29. junija. Dirkačji bodo med ostalimi mesti obiskali tudi Sarajevo, Zenico, Sombor, Subotico in Petrovaradin. Na to tekmo bodo baje povabljeni številni mednarodni gostje, med njimi Madžari, Italijani, Nemci, Rumuni in Bolgari. Zanimivo je, da v tem letaku prireditelji Srbov in Slovencev sploh ne omenjajo. Zelo ogorčenje so zaradi tega letaka srbski sportni krogi, ki očitajo Hrvatom razen onega, da očitno ne računajo na domačo udeležbo izven Hrvatske, tudi to, da so prej omenjena mesta kratko malo uvrstili med hrvatska.

Jutri se bo začela tudi mednarodna nogometna sezona, ki jo bodo otvorili Nem-

R A D I O

Sobota, 8. marca
Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Veseli zvoki (plošče). — 12: Plošče za razvedrilo. — 12.30: Poročila, objave, napovedi. — 13.02: Plošče. — 14: Poročila, objave. — 17: Otroška ura: Trije potepini. — 17.30: Iz knjige pripovedi (plošče). — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Radijski orkester. — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napovedi, poročila. — 19.25: Ob 300letnici Valvazorja (g. Al. Potočnik). — 19.40: Nekaj koračnic (plošče). — 20: Zunanje-politični pregled (dr. A. Kuhar). — 20.30: Pisan večer: Jekove muhe št. 3. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.
Beograd 19.40: Muslimanske pesni. — 20.15: Simfonični koncert. — Zagreb 20: Veliki mojstri glasbe. — 21: Zvočna igra. — 21.30: Poljska glasba. — 22.15: Ples. — Praga 20.10: Simfonični koncert. — 22.30: Češka glasba. — 23.30: Ples. — Sofia 19.50: Wagnerjeva opera »Tannhäuser«. — Berlin 19.15: Pester glasbeni spored. — 21.15: Orkester in solisti. — 23.15: Nočna oddaja. — Rim 19.45: Koncertni večer. — 22.10: Vesela muzika in ples.

prireditelji vjudno vabijo sportno občinstvo, da jo obišče v čim večjem številu.

„Uradne“ vesti

Obenem s delom na terenu se je začelo tudi delo za zeleno mizo v našem nogometnem forumu. Te dni je izšla nova številka »Službenega vestnika SNZ«, iz katere posamezno nekatera važnejše sklepe, ki bodo zanimali tudi širšo javnost.

Med drugim so na zadnji seji upravnega odbora sprejeli na znanje, da se je SK Disk iz Domžal preselil v Kolčevno in je bil za novega predsednika izvoljen inž. Stane Bonča.

Iz članstva SNZ je bil črtan SK Adria iz Zaloga, ker je klub razpustil svojo nogometno sekcijo.

Na seji tehničnega odbora so že začeli razpravljati o skorajšnjih terminih na zelenem polju. Ker je prvenstveno tekmovanje v glavem že končano, bodo naši nogometisti letošnji spomlad izrabili za drugo obvezno tekmovanje, in sicer za pokal SNZ, v katerem morajo — kakor znano — sodelovati vsi prvorazredni klubi, ostali pa po lastnih prijavah. Prvo kolo tega tekmovanja je določeno za nedeljo 23. marca po naslednjem razporedu:

v Kamniku: Kamnik—Disk, v Ljubljani: Jadran—Svoboda, Korotan—Moste in Hermes—Grafika, v Brežicah: Brežice—Hrastnik, v Celju: Celje—Atletik, v Murski Soboti: Mura—Lendava, v Ptujju: Drava—Ptuj, v Mariboru: Slavija—Rapid ter v Guštanju: Slovan—Slovenjgradec.

Pred kazenskim odborom so izrekli na zadnji seji še nekaj zaostalih kazni, med ostalimi tudi za igralca celjskega Olimpa Josipa Filša, ki je bil kaznovan z dosmrtno prepovedjo igranja nogometa.

ci in Švicarji. Obe nogometni reprezentanci se bosta sestali v Stuttgartu.

SPET PRELOZEN OBČNI ZBOR SKZ

Upravni odbor Slovenske kolesarske zveze obvešča vse kolesarske podzveze in klube, da večeraj napovedanega občnega zbora zaradi tehničnih ovir ne bo v nedeljo dne 9. t. m., temveč bo v petek dne 14. t. m. ob 19. v istih prostorih in z istim dnevnim redom.

Upravni odbor SKZ.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—.

Kupim
VSAKOVRSNO
ZLATO
SREBRO - PLATINO
BRILJANTE
SINJAVNE SAPIRNE RUŠNE
BISERE ITO STARIŠKI
NAKITE VSAKOVRSNE
PO NAJVIŠJIM CENAM
STARA TVRBA
J. EBERLE
LJUBLJANA, TYRŠEVA 2
HOTEL SLON

Auto, moto
Ford avto
tipa 30 ali 31, z dobrimi
gumami, kupim. Ponudbe
z navedbo cene na
ogl. odd. Jutra pod »Do-
bre gume 9499«. 4952-10

Ford
1-tonski, v brezhibnem
stanju, z zelo dobrimi
gumami, ugodno napro-
daj. Majstrova 10. 5036-10

Pohištvo
Nekaj pohištva
dobro ohranjenega, pro-
dam. Naslov v vseh posl.
Jutra. 4900-12

Prodaj
Otroški voziček
globok, najnovjši model
skoraj nov, ugodno pro-
dam. Puterle, Malgajeva
ul. 3, Kodeljevo. 4984-6

Izgubljeno
Nalivno pero
zelene barve je bilo iz-
gubljeno. Pošten najol-
tejši naj ga odda proti
nagradi na ogl. odd. Ju-
tra. 4932-28

Stanovanja
Pisarniške prostore
od dveh ali treh sob, po
možnosti skupno s stan-
ovanjem od Prešernove
do kolovovara iščem. Po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Pisarna«. 4943-21a

Eno- do dvosobno
stanovanje
išče družina treh oseb za
april ali maj. Naslov
pusti v ogl. odd. Jutra
pod »Stirna«. 5002-21a

Dvosobno
stanovanje
komfortno, v centru ali
v bližini mesta, išče za
april ali maj državni
uradnik, 3-članska rod-
bina. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Točen
plačnik«. 5009-21a

Soba odda
Lepo veliko
opremljeno sobo
s posebnim vhodom, ta-
koj oddam. Naslov v
vseh posl. Jutra. 4985-23

Soba
s posebnim vhodom od-
dam takoj. Židovska ul.
št. 6-I. 4998-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in
soporo kopalnice, od-
dam stalnemu gospodu
za 15. marec. Ogled ob
celavnikih od pol 1. da-
lje, v nedeljo dopoldne
in popoldne. Fugnerjeva
ul. 6-III, levo. 4991-23

Sobe išče
Prazna soba
se išče za takoj. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra
pod »300«. 5037-23a

Stroji
Stružnice
najmodernejše, 200 X
1000 — 1500 mm z Nor-
ton prestavami in vde-
lanimi elektromotorji, še
po starih cenah so pri-
spele. Ludvik IERSIČ,
Ljubljana, Cesta 29, ok-
tobra 13. Telefon 37-54.
4610-29

Pisalni stroj
Continental, v najbolj-
šem stanju, ugodno pro-
dam. Simandi, Ljubija-
na, Dvorčakova 3. 5013-29

Kupim
Butelke
kupuje po najvišji ceni
Medarna, Ljubljana, Ži-
dovska ul. 6. 3109-7

Lokali
Lokal
z moderno izložbo, poleg
Figovca, oddam. Infor-
macije daje: I. Knez,
Gospodarska c. 1, dvor.
4923-19

Krasno posestvo
20 aralov, prodam v bli-
žini Reče Fran resnemu
kupcu proti takojšnje-
mu plačilu. Cena 450.000
din. Pisarne ponudbe s
priloženo zemljo posla-
ti na: Marjan Fran, Ma-
ribor, Poštevska 20.
5016-20

Službo dobi
Pridno dekle
vajevo vsakega gospo-
dinjskega dela, vzamem
v službo. Gorupova 9.
4890-1

Hišnika
starejšega, vajenega vr-
narstva, sadjereje, sprej-
mem takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
šten hišnik«. 4833-1

Mesarskega
pomočnika
nujno rabim. Ivan Ja-
vornik, mesar, Domo-
branska 7. 4734-1

Frizerko
mlajšo, solidno in dobro
celavko iščem za Karlo-
vec. Cenj, ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ka-
rlovec«. 4637-1

Dober vrtnar
ki je vešč tudi gojenja
sadnega drevja, špalirjev
in zelenjaci dobi stalno
nameščenje pri večjem
industrijskem podjetju.
Ponudbe z navedbo do-
sedanjega službovanja in
zahtevkov naj se pošlje-
jo na poštini predal št.
13, Ljubljana. 4855-1

Posojilnica v Rušah
Z. Z. N. J.
vabi svoje člane
na 36. REDNO SKUPŠČINO
ki se bo vršila
v nedeljo, dne 16. marca 1941 ob pol 9. uri
v uradnih prostorih zavoda s sledečim
DNEVNIM REDOM:
1. otvoritev in konstituiranje skupščine,
2. poročilo: upravnega odbora,
nadzornega odbora;
3. sklepanje o letnem sklepnem računu in podelitvi raz-
rešnice članom upravnega in nadzornega odbora;
4. volitev: treh članov upravnega odbora in enega namest-
nika, enega člana nadzorstva in enega namestnika;
5. predlogi in pritožbe.

Konkurz
za izdelavo načrtov konstrukcije sušilnice
za sadje, povrtnino in ostale poljske
prodekte
Da bi se moglo vršiti bolj ekonomično in boljše sušenje sadja,
povrtnine in ostalih poljskih produktov, razpisujemo natečaj za
izdelavo načrtov konstrukcije takšne sušilnice po sledečih pogojih:
1. sušilnica mora biti manjša od sušilnice tipa Glavinčič;
2. treba je da je bolj ekonomična v pogledu porabe kuriva in
po možnosti prilagodena za uporabo drugega kurilnega materiala,
na katerem naša država ne trpi pomanjkanja (n. pr. domač
premog);
3. izdelava sušilnice mora biti čim najbolj preprosta, da bi
mogli doživati izvršiti tudi izučeni vaški mojstri;
4. treba je, da vsebuje čim manj železnih delov, da se da pre-
prosto z njo manipulirati in da more povezati hkrati več sušilnic
v eno.
Načrti treh sprejetih sušilnic se bodo odkupili, in to:
najboljši . . . za din 30.000.—
drugi . . . za din 20.000.—
tretji . . . za din 5.000.—
S tem odkupom postanejo načrti last Privilegirane izvozne
družbe. Konstrukter, od katerega bo načrt odkupljen, je dolžan
zgraditi po tem načrtu sušilnico iz sredstev Privilegirane izvozne
družbe in dokazati njeno ekonomičnost.
Rok za predložitev načrtov je 1. junij 1941.
Zapečaten pisma s šifriranim podpisom poslati na Privilego-
vano izvozno društvo, Obličje venac 2, Beograd z naslovom:
»Načrt za sušilnice«.
Pozivljajo se vsi konstrukterji sušilnic, ki so doslej vpojalili
načrte za sušilnice, da ponove svoje ponudbe v smislu tega natečaja.
PRIVILEGOVANO AKCIJSKONARSKO DRUŠTVO
ZA IZVOZ ZEMALJSKIH PROIZVODA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE, BEOGRAD.

Zahvala
Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob nenadomestljivi
izgubi našega iskreno ljubljenega soproga in očeta, gospoda
Karla Rottenbücherja
posestnika in mesarja
kakor za poklonjene vence in cvetje se tem potom vsem najtopleje zahva-
ljujemo. Posebno zahvalo izrekamo čt. duhovščini zlasti gosp. kaplanu
Melhiorju Golobu za verska tolažila. Zdravnikoma dr. Djordje Caviču in
dr. Ivanu Hubadu, za zdravniško pomoč, poveštvu I. planinskega polka za
godbo in vojaško spremstvo, škofjeloškemu Sokolu za udeležbo in vence,
Udruženju mesarjev in Družabnemu klubu in vsem prijateljem in znancem,
ki so pokojnika v tako lepem številu spremili na njegov zadnji pot.
Vsem in vsakomur: najiskrenejša zahvala!
Škofja Loka, dne 7. marca 1941. **ZALUJOCI**

Brez posebnega obvestila
VINKO
Najin predragi sinček
najin Malček, ki nama je bil sonce na najini življenjski poti, naju je
danes za zmerom zapustil. V najinih srcih je nastala brezdanna praz-
nina in nelizmerna bol, ki jo občutiva ob tem težkem udarcu.
Pogreb se bo vršil v nedeljo 9. t. m. ob 15. uri iz kapelice Sv. Je-
neza na Žalah.
V LJUBLJANI, dne 7. marca 1941.
VITA KERN, roj. CROBATH,
HUGO KERN, urednik »Družinskega tednika«

Dve palači naprodaj
po etažni svojini
NOVOZIDANO POSLOPJE — REMEK DELO ARHITEKTURE, na Krunskem
vencu v Beogradu, gotovo za vselitev, a DRUGO V ZIDAVI v bližini Zelenege venca
v Beogradu SE PRODAVA PO STANOVANJAH NA BAZI ZADRUŽNE ETAŽNE
SVOJINE.
STANOVANJA SO NAPRODAJ TAKOJ za gotovino in na odplačevanje in to:
OD 1, 2, 3 IN VEČ SOB IN GARSONJER IN TO PO CENI od DIN 90.000 NAPREJ.
Vsakdo si more kupiti za sebe stanovanje v centru Beograda in postati lastnik sta-
novanja v zadržni stavbi.
TEHNIČNA IN NOTRANJA OPREMA: Stavbe so po predpisu in solidno zgra-
jene. Mednadstropna konstrukcija iz armiranega betona, trpežne fasade, kleti in
podstrešja za shranjevanje stvari in zimnic, navadni in termični tok, radio-instala-
cija, hišni telefon, priključek na mestno telefonsko omrežje in stikala v vseh glavnih
oddelkih. Marmornat vhod z diskretno razsvetljavo. Stavbe so proste davka.
Kurjava: Glinaste ali električne peči in po želji etažna kurjava. Pralnica s šušilnico
in likalnico, moderna mizarska dela, svetlo barvana, brezhibna slikarija, dela iz sadre,
prvovrsten hrastov parket, moderne kuhinje v pločah, vroča in mrzla voda, kera-
mika. Vsa dela so izvršena pod nadzorstvom inženjerja-strokovnjaka.
ZADRUŽNA UREDITEV: Etažna svojina najnovjše in najidealnejše oblike pri-
vatne lastnine. Vsak kupec postane zadrugar-lastnik hišne zadruge, katere pravico
potrjuje pristojno sodišče na podlagi zakona o gospodarskih združenjih in mu daje
s tem nesporno pravno sankcijo, kakor je bila potrjena prva zadruga v Beogradu.
Tako postane kupec pravni lastnik kupljenega dela hiše, s katero more svobodno
razpolagati, prodati ga, podariti, izročiti dedičem, oddati v zakup, isto tako kot kak
lastnik hiše z zemljiščem.
MANJŠA IN VEČJA STANOVANJA ZA SIGURNO RENTO ZA UZITEK ROD-
BINE kakor tudi sigurna streha nad glavo in to za vse življenje in po smrti nasled-
stvo za ženo in otroke, dekliska dota, udobne garsonjere in stanovanja za male in večje
družine in to vse za denar, s katerim se v tem centru ne more kupiti niti stavbišče.
»BALKAN« prevzema stavbišča in gotove stavbe za izgradnjo in razprodajo po
stanovanjih na temelju zadržne etažne svojine.
»BALKAN« posreduje sploh kupoprodajo nepremičnin solidno in točno.

PRODAJA „BALKAN“ K. D., BEOGRAD,
MILOŠA VELIKOG 1. - TELEFON 27-506

Slaščičarski pomočnik
samostojen se sprejme
takoj. Mantel, Celje.
5029-1

Likarice
za bluze sprejemem. —
Soss, Mestni trg 18.
5031-1

Uradnika
»mergicnega in sposob-
nega, popolnoma verzir-
nana v ismenem poslu v
pisarni in na terenu, ve-
ščega knjigovodstva, po
močnosti tudi srbohrvat-
skega, nemškega in ita-
lijanskega koresponden-
ta išče za Ljubljano is-
no podjetje. Ponudbe s
predpis spričeval in na-
vedbo zahtevkov na ogl.
oddelku pod značko »Les
na stroka«. 4915-1

Razno
»Ka-le-fluid«
pojačuje sekretarno delo-
vanje vseh žlez, snazi
organizem in pojačuje

živilni sistem. Detajlna
literatura brezplačno. —
Naročiti: Beograd, Masa-
rykova 9, Milok Marko-
vić — S. Br. 10537-33.
1932

INSERIRAJ
V „JUTRO“!

Moderne
kauče
in fotelje nudi solidno
in po nizki ceni
R. RADOVAN
tapetnik
Mestni trg 13.

UPRAVNI ODBOR IN URADNIŠTVO MESTNE HRANILNICE
V MARIBORU naznanjata žalostno vest, da je umrl dolgoletni in
zvesti blagajnik ter iskren tovariš, gospod
Rudolf Puh
Ohranimo mu časten spomin!
Maribor, dne 7. marca 1941.

Brez posebnega obvestila.
V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani soproj, nena-
domestljivi oče, predragi dobri stric, gospod
Rudolf Puh
blagajnik Mestne hranilnice in hišni posestnik
ter se preselil po kratki mučni bolezni, previden s svetimi zakra-
mentni, v četrtek popolnoči v lepše življenje.
Pogreb dragega nepozabnega nam pokojnika bo v nedeljo,
dne 9. marca ob pol 16. uri iz kapele na mestnem pokopališču
na Pobrežju v družinsko grobnico.
Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 10. marca
ob 7. uri v stolni in mestni župni cerkvi.
Maribor, Ljubljana, Teufenbach, dne 7. marca 1941.
Žalujoča soproga ERNA, sinova KARL in BOLTI
ter ostalo sorodstvo.